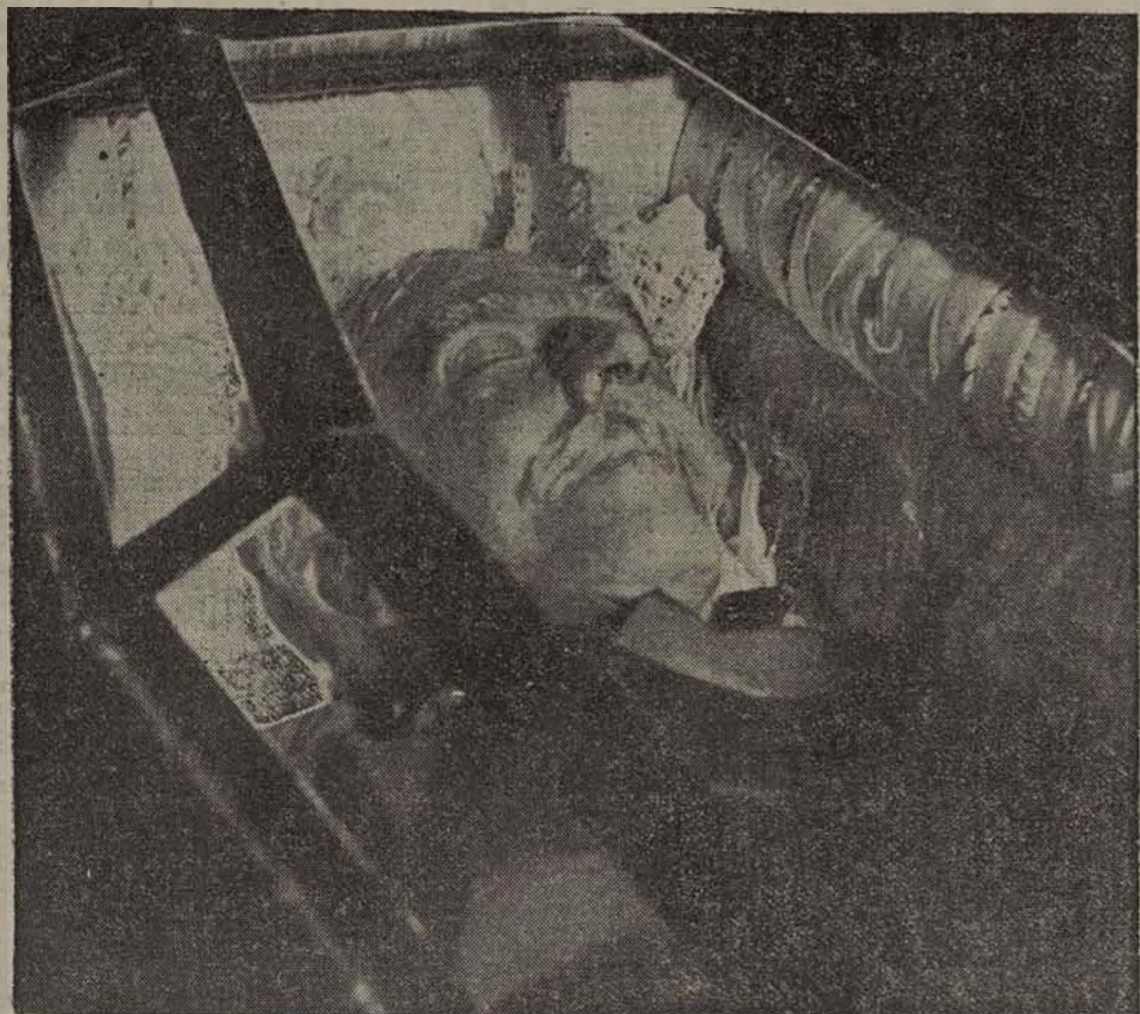

Macià, mort

Un el recorda encara tan bé! Entre els parpres closos, es veia la lleu llumeneta dels ulls unics. Havia quedat encesa. Allà dintre, en el fons de la mort, hi havia encara la vida. Tot aquell poble que desfilà per davant del gran taüt, i que s'abocà, sense respir, a contemplar el seu mort, se n'endut en no sé quin àlit de misteriosa esperança la certitud íntima que ell vivia encara, que ell viuria encara per sempre més en l'àmbit de la terra eterna. Ploraren molts homes, aquells dies, sobre la dura caoba del taüt, però les llàgrimes tornaven als llavis amb una fina salabror de consolacions. No s'acabava tot allà, en l'ambient de cera cremada i de flors arrancades dels jardins mariners. En les pupil·les mig closes, rebrillava encara la llumeneta de la vida. La llumeneta de l'eternitat. La llumeneta que no portaria a soterrar, l'endemà, l'armó d'artilleria combatent per la guàrdia fornida i severa dels Mossos...

I la llumeneta és aquí. Encara és aquí. Encara serà aquí, en vida nostra i en vida dels nostres nés. Quantes vegades ha aclarit les nostres hores, després d'aquell Nadal del seu traspass! Quantes vegades ha d'haver aclarit les hores —tan inquietes, tan doloroses, tan denses i fecundes— del qui l'han succeït en el timó de la nau catalana!

La llumeneta és aquí. A l'hora de morir, ell degué preveure les jornades que esperaven

al seu país. Quan es mor deu passar per l'esperit tot el que s'ha estat i tot el que podria ésser-se si la vida no s'acabés en aquell punt de l'eternitat. Macià degué veure desfilant lentament —l'agonia fou llarga— tot el bell passat gloriós, forjador d'una nova consciència col·lectiva. I degué sentir això d'ara, tan viu i tan dramàtic. Ell sentia als seus dintres la trepidació palpitant dels rebels de la seva Catalunya, per a la qual totes les nobles ambicions eren curtes. Si hagués viscut s'hauria complagut en l'aurora d'aquests dies nous, que serà un bon sol en el destí català i en aquell somni d'ell d'una República de pobles lliures.

Era la llumeneta que encara rebrillava a través dels parpres closos per la mort. La llumeneta rebel i eterna, més forta que la vida i que la carn, que restava allà, quieta, com sota els arcs de l'omf del nasat d'aquell alt cavaller, senyor de si mateixa, de rostre i d'esperit que moria, en una nit alta i freda del desembre del 1933, a la Generalitat de Catalunya.

Diuen que,
Catalunya,
al Palau de
Belles Arts,
reitermarà
la seva te
increban-
table en els
postulats
de Fran-
cisc Macià

"L'home que té una arma als dits ha de saber tirar poc i bé"

Macià

GENERALITAT DE CATALUNYA
PRESIDÈNCIA

En el tercer aniversari de la mort de Francesc Macià, el primer i el gloriós President de la Generalitat de Catalunya, li reuolem el record de nostra profunda veneració.

Catalunya travessa avui uns moments de terrible i històrica magnitud; però estem segurs que les energies de la raça sortiran a guisa d'aquesta prova situant ben enlaire la bandera de les quatre barres que és símbol de llibertat i de Progrés.

Catalunya vol dir afany de vida, anies de millorament social, i seny constructiu i ordenador. Catalunya és terra de pau i per assolir la pau es defensa ella i defensa a l'estranger i al món del despotisme feixista.

Avui més que mai, Visca Catalunya!

Lluís Companys

Ben enlaire, la bandera de les quatre barres!

AUTOGRAF DEL PRESIDENT COMPANYS

aquesta prova situant ben enlaire la bandera de les quatre barres, que és símbol de llibertat i de Progrés. Catalunya vol dir afany de vida, anies de millorament social, i seny constructiu i ordenador. Catalunya és terra de pau, i per assolir la pau es defensa ella i defensa Espanya i el món, del despotisme feixista.

Avui, més que mai, Visca Catalunya!

LLUIS COMPANYS

MACIÀ
Mort aquell mati de
Nadal del 1933...

Catalunya no l'oblidarà mai

Franco tampoc no podrà passar la "Nochebuena" a Madrid

Les nostres forces han avançat fins a la vista de Brunete

Madrid, 24. — A partir de les quatre de la matinada, els madrilenys hem pogut escoltar i han escoltat una de les cançons més fortes de les nits artilleres a les immediacions de Madrid. Tot semblava indicar que s'estava lluitant una gran batalla a les nostres mateixes portes. Els cançons més forts pensaven que els mercenaris de Franco volien complir l'annunciament promès de celebrar el Nadal a la capital de la República. Però aquest suposició haurien vist que no era així si haguessin pogut atenció. Solament escoltaven el canó. Les altres armes de combat semblaven silenciades. Així desoncertava els qui des del lilit escoltaven la canonada perduda en la nit.

Madrid, 24. — Les bateries republicanes han obert un tordidíssim foc per a preparar un avanç projectat pel comandament, el qual avançava continuació de l'iniciat abir al sector de Boadilla del Monte.

Les primeres canonades s'han perdut a la llunyania contestades únicament pels seus propis ecos. A nostra artilleria, després d'un breu compàs d'espera ha reprès els disparos ja més continuats fins a enllocar gairebé una continuació amb les següents.

L'enemic sense donar senyals de vida.

Acabada aquesta operació artille- rera, s'ha iniciat l'avanç amb les de- gudes precaucions, perquè resultava molt sospitós el silenci dels rebels. I l'avanç s'ha efectuat sense novetat. I el que és més notable, és que no s'ha vist per enlloc de l'esmentat sector de Boadilla del Monte cap faci- ciositat.

Les nostres forces han arribat a la vista de Brunete sense trobar en la nit altra cosa que cadàvers de facciosos entre el material de guerra abandonat en aquells camps.

Què ha passat? És tracta d'una maniobra dels rebels per a atacar per altres sectors? Han hagut els facciosos d'abandonar aquesta zona en ple brogit de la lluita dels pas- sats dies? Aquestes preguntes són difícils de contestar, per ara. L'alt comandament lleial està previngut i disposat a rebutjar qualsevol sor- presa que l'enemic estigui prepara- nt.

Segons les últimes notícies, a Brunete tampoc no es nota la presen- cia de facciosos. Al poble es nota el silenci de les poblacions desertes. Aquestes esdevinements han des- veïllat la natural curiositat i espe- rem que el vel que envolta els fets pugui ésser desfet molt aviat.

El conseller de Proveïments de la Junta de Defensa de Madrid, vilment agredit

Uns desconeguts, que han estat detinguts, dispararen contra ell i li produïren greus ferides

Madrid, 23. — A primeres hores de la tarda s'ha començat a les im- mediacions de Madrid un atemptat contra el conseller de Proveïments de la Junta Delegada de Defensa de Madrid, Pablo Yagüe, afiliat al Partit Comunista.

Yagüe sortí de Madrid en viatge oficial per a adquirir queviures amb destinació a Madrid. A la carretera d'Argao un grup feu alguns dispar- es que toquen Yagüe i el feriren de molta gravetat.

L'organ del Partit Comunista, el dundo Obrero, en donar compte d'aquest atemptat, l'atribuï els in- controlables amagats a la renegar-

da que treballen per a l'enemic. A- firma que han disparat sabent que era conseller de la Junta de Defen- sa. Després d'una hora al local social del Partit Comunista s'han rebut nombroses protestes de tots els or- ganismes responsables de Madrid. Demana a les autoritats que posin remei a aquest estat de coses.

Destaca després la vida revolu- cionària de Pablo Yagüe, obrer forner, membre actualment de la Comissió executiva de la Casa del Poble. Pablo Yagüe ha estat emprisonat dot- zenes de vegades i colpejat a la Direcció de Seguretat pels policies al servei de la reacció. No obstant,

Pablo Yagüe sempre continuà en els llocs de lluita. Ultimament va prendre part en l'assalt a la Ca- serna de la Montaña i al Campa- ment. Ha seguit lluitant fins que fou nomenat: conseller de la Junta de Defensa de Madrid i membre de la Comissió Executiva de la Casa del Poble.

HAN ESTAT DETINGUTS ELS AUTORS DEL FET

Madrid, 23. — Han estat detinguts els autors de l'atemptat contra el conseller de Proveïments de la Junta Delegada de Defensa de Madrid, Pablo Yagüe.

La presa de Madrid seria l'únic que il·luminaria discor- dies al camp enemic, però Madrid no caurà

Madrid, 24. — «Política en la se- va impressió de matinal, diu: «Alguna vegada, i no serà esta l'última, nuestros milicianos tenían que avanzar sin encontrar resistencia. Cinc quilòmetres que se ganen rá- pidamente y la sorpresa de encontrar el campo contrario cubierto de cadáveres enemigos y la impresión de que entre los rebeldes ha estalla- do una sublevación.

La noticia no nos sorprende ni nos alegra demasiado. Hace muchos días que los periódicos dimos noti- cias de las graves disensiones sur- gidas entre requetés y falangistas. En algunas zonas como Segovia, la disputa adquirió tonos de gran vio- lencia. Una noche se pasaron tres- toce horas los facciosos; y estos in- cidentes que han surgido en su campo, no esperamos más para lan- zarse al ataque más violento que se haya registrado en estos cuarenta y siete días más heroicos. No po- mos menos de dedicar un recuerdo heroico.

Estos alemanes que han llegado con el propósito de conquistar Ma- drid, se encuentran a las fascistas españolas luchando entre sí en las trincheras que quedan sin comba- tir y cubiertas de cadáveres en poder de las fuerzas leales. Hoy no podemos decir el número de bajas que les he- mos hecho. Acaso mañana podamos decir el número de bajas que se han hecho ellos mismos.

do en el sector de Boadilla del Monte; pero en el fondo nos hace pensar seriamente en que el ataque vio- lento a Madrid no na de tardar. Re- petimos hoy que la toma de Madrid sería lo único que de momento ilumi- naria asperas en el campo faccioso. Es su única solución, y cuando se diga de ataques a otros sectores o de planes militares confeccionados por técnicos extranjeros no pasan de ser cosas de escasa importancia au- que sean propagadas por muchachos de indiscutible buena fe.

Por todo esto nuestros milicianos no han de acariar la esperanza de grandes éxitos sin tener que comba- tir. Acaso esto ocurra y nosotros se- ríamos los primeros en felicitarlos, pero si el fascismo puede acallar las protestas que han surgido en su campo, no esperamos más para lan- zarse al ataque más violento que se haya registrado en estos cuarenta y siete días más heroicos. No po- mos menos de dedicar un recuerdo heroico.

Els avions feixistes que bombardejaren Culera, vingueren de Sardenya

València, 24. — Nota del Ministeri de Marina i Aire:

El tinent de navili senyor Pere Prado, cap d'una de les divisions de la flota republicana, ha comunicat al ministeri de Marina, el que se- guí:

«Butlletí d'informació número 1 del dia 21 de desembre del 1938. D'origen fideïdigne se sap que els avions feixistes que bombardejaren els pobles de Culera i Forciu no procedien de Mallorca i ni de Bastia (Illes Sardenya). Eren quatre trimo- tors de bombardeig al comandament del locient Berdi, de la quarta escadrilla d'aquella base i per tant, Itàlia.

També informa que el bombardeig de Culera efectuat a dos quarts de vuit del dia 20 es portà a cap per un vaixell pirata desconegut el qual feu fins a setanta trets de canó damunt d'aquell poble i anava acom- panyat d'altres vaixells. No produ- dany personals i solament una casa va sofrir el bombardeig.

S'informa així mateix que aquest vaixell s'apropiava a Alcina (Illes de Sardenya).

Els lleials avançaren cinc quilòmetres per Boadilla i trobaren setanta cadàvers

Madrid, 24. — Ahir s'esperava un atac a fons de l'enemic al sector de Boadilla del Monte. Davant les nostres línies, a més de moros i italians s'havien congregat gran nombre de forces de tota les procedències, nombrosos tancs i un escadron sencer de cavalleria alemanca, que per primera vegada anava a entrar en joc.

El comandament lleial, en previsió del que pogués succeir, prengué tam- bé les seves precaucions, però el matí transcorregué amb absoluta tranquil·litat.

Prop de les quatre de la tarda, di- versos milicians s'ularen de les trin- xeres i avançaren amb tota mena de precaucions. Quan arribaren a una casa, es trobaren amb que dintre sol hi havia diversos moros morts i uns fusells abandonats.

Els milicians tornaren a les nos- tres línies. Aleshores sortiren tots de les trinxeres i iniciaren l'avanç en una extensió de 3 quilòmetres.

En les posicions enemigues no hi havia ningú. Entre les herbes es tro- baren nombrosos cadàvers de fac- ciosos. A les trinxeres hi havia di- versos motrilles i morters abandonats per l'enemic.

A dos quarts de set de la tarda l'avanç tenia més de cinc quilò- metres de profunditat. S'havien trobat setanta cadàvers de moros, soldats espanyols i regulars. Entre aquests figurava un oficial del tercer tabor, mort, sembla, per disparar fets a boca de canó.

A última hora havíem sobrepassat de molt Boadilla per la banda dreta, en direcció a Brunete.

De tant en tant, al lluny se sentia el retruny d'alguns canons. No dis- paraven les nostres bateries ni els projectils queien sobre les nostres línies. Eren canons disparades per uns grups de facciosos contra altres. I al lluny, en direcció a Brunete, s'albirava una gran fumera al camp. Fou recollit un moro ferit.

PARAULES DE MIAJA...

Paris, 24. — Un representant de l'Agència Havas ha aconseguit en- trevistarse amb el president de la Junta de Defensa de Madrid, gene- ral Miaja, el qual ha declarat que estimava que ascendia a 20.000 el nombre d'alemanys que han desem- barcat a Espanya, després de la darrera sessió celebrada pel Consell de la Societat de Nacions.

El general Miaja ha afegit que la tàctica dels atacats en massa va acompanyada amb desplaçaments de grans concentracions de tropes per a operar bruscament amb atacs ir- resistibles.

A pesar de tot, puc assegurar per tal que ho transmeten a la Premsa mundial, que la moral de les nostres tropes populars és eleva- díssima. En cap moment no he vist el menor descorament en els mil-icians. Al contrari, quan s'ha parlat de la imminència d'atacs a fons de l'enemic, els nostres milicians han donat proves d'un valor, d'un herois- me i d'un entusiasme que m'ha emoci- onat profundament, fins a tal punt que en alguns moments m'ha estat impossible contenir les llàgrimes.

SEGONA EDICIÓ Les biblioteques dels catalans d'Amèrica, sota el patronatge de la Generalitat de Catalunya

La Generalitat de Catalunya, a proposta del conseller de Cultura, ha dictat un Decret en virtut del qual les biblioteques del Casal Català de Buenos Aires, Centre Català de Santiago de Xile, Centre Català de Mendoza i Centre Català de l'Havana, són posades sota el patronatge especial de la Generalitat i considerades, per a efectes de la tramessa de llibres catalans i relacionats amb la cultura catalana, com altres tan- tes Biblioteques Populares de la Generalitat. Encara més, seran tramesses a les redaccions dels periòdics catalans d'Amèrica les publicacions de més novetat i interès, així com material gràfic susceptible d'ésser utili- zat per a reproduccions.

La Generalitat de Catalunya, a proposta del conseller de Cultura, ha dictat un Decret en virtut del qual les biblioteques del Casal Català de Buenos Aires, Centre Català de Santiago de Xile, Centre Català de Mendoza i Centre Català de l'Havana, són posades sota el patronatge especial de la Generalitat i considerades, per a efectes de la tramessa de llibres catalans i relacionats amb la cultura catalana, com altres tan- tes Biblioteques Populares de la Generalitat. Encara més, seran tramesses a les redaccions dels periòdics catalans d'Amèrica les publicacions de més novetat i interès, així com material gràfic susceptible d'ésser utili- zat per a reproduccions.

E. R. C. Aquest matí han pres possessió dels seus càrrecs el nou comissari d'Ordre Públic i l'inspector ge- neral de Serveis de la Comissaria

Inauguració d'una entitat

El vinent, dissabte, a les deu de la nit, tindrà lloc la inauguració oficial de l'estatge ampliat de l'Ateneu d'Esquerra Republicana de Catalunya, instal·lat al Passatge Ma- doz, 6, pral.

Amb aquest motiu es reuniran a l'esmentat local els socis i simpatizants, amb assistència també del Secretariat del Partit i persones de representació que han estat especialment invidades.

L'Ateneu d'Esquerra Republicana aprofita aquesta avinentesa per a adreçar als seus amics i correlligues la següent crida:

«Esquerra Republicana ha acom- plert en la construcció de Catalunya lliure i en l'esfondrament del corrupte regim monàrquic espanyol una missió tan eficaç que ningú no gosaria posar-la en dubte.

La criminal subversió militar-fa- ciosa requereix ara la concentració d'energies i activitats adreçades a fer més ràpida i definitiva la victò- ria.

Esquerra Republicana porta a la lluita el millor dels seus homes, en- sembla que orienta l'esforç a fer es- tables i fecundes les conquestes.

Esquerra Republicana, adaptada a les noves condicions socials i a les exigències de la guerra, no ha esgotat les seves possibilitats ni el seu programa. Perma en la decla- ració de principis catalanistes i en la decisió de no permetre l'exploita- ció de l'home per l'home, l'actuació de l'Esquerra segueix un ritme de sacrifici i de renovació i conside- ra un esdevenidor esplendorós per tota la nova Catalunya lliure, rica i plena.

L'ambició de l'hora present exigeix consiliat i generosa inter- venció. No n'hi ha prou amb pla- niques declaracions d'afecte al ré- gim. S'ha de provar amb col·labora- ció desinteressada, lleial i activa.

La lluita no admet neutralitats ni lectors. Esquerra Republicana re- presenta el seny renovador i cons- tructiu de Catalunya lliure a la tasca revolucionària.

L'Ateneu d'Esquerra Republicana instal·lat al districte primer crida tota la afiliada i tots els ciutadans que vulguin i mereixin desherbo a la inauguració del nou estatge, Pas- satge Madoz, 6, per tal de posar-se en contacte amb els elements di- rectius del Partit i rebre les con- sultes que multipliquen l'esforç.

Aquest matí, a les dotze, tal com havia estat anunciat, ha tingut lloc a la Comissaria general d'Ordre Públic la presa de possessió del nou comissari general, company Eusebi Rodríguez Sala, i de l'inspector general de Serveis, Josep Soler i Arumí.

A l'acte de la presa de possessió del nou comissari hi han assistit, entre altres, els comissaris cessant, Martí Rouret; els consellers de Se- guretat Interior, Proveïments, Tre- ball i Obres Públiques, companyes Ar- temí Aiguader, Joan Comorera i Mi- quel Valdes; Hilari Salvador, alcal- de de la ciutat; company Andreu, president de l'Audiència; Roldan Cortada en representació del con- seller de Justícia; els diputats Bru i Jordi, Joan Frangosa i Pelai Sala; el secretari de la Junta de Segure- tat Interior, Aureli Fernández, el cap de Serveis, Dionís Eroles; el se- cretari general, Josep Coll; l'inspec- tor general de serveis cessant, Oloso; els regidors Martínez Cuenca i Oli- va; el comandant cap de Seguretat i Assalt, Arrando; el comandant de Mossos d'Esquadra, Gavari, amb el capità del mateix Cos company Her- vàs; el tinent coronel Ricart; els companyes Pere Mies, Josep Miret, Regis, Guinart i altres, a part de tots els caps dels diversos serveis de la Comissaria general.

Aquest matí, a les dotze, tal com havia estat anunciat, ha tingut lloc a la Comissaria general d'Ordre Públic la presa de possessió del nou comissari general, company Eusebi Rodríguez Sala, i de l'inspector general de Serveis, Josep Soler i Arumí.

A l'acte de la presa de possessió del nou comissari hi han assistit, entre altres, els comissaris cessant, Martí Rouret; els consellers de Se- guretat Interior, Proveïments, Tre- ball i Obres Públiques, companyes Ar- temí Aiguader, Joan Comorera i Mi- quel Valdes; Hilari Salvador, alcal- de de la ciutat; company Andreu, president de l'Audiència; Roldan Cortada en representació del con- seller de Justícia; els diputats Bru i Jordi, Joan Frangosa i Pelai Sala; el secretari de la Junta de Segure- tat Interior, Aureli Fernández, el cap de Serveis, Dionís Eroles; el se- cretari general, Josep Coll; l'inspec- tor general de serveis cessant, Oloso; els regidors Martínez Cuenca i Oli- va; el comandant cap de Seguretat i Assalt, Arrando; el comandant de Mossos d'Esquadra, Gavari, amb el capità del mateix Cos company Her- vàs; el tinent coronel Ricart; els companyes Pere Mies, Josep Miret, Regis, Guinart i altres, a part de tots els caps dels diversos serveis de la Comissaria general.

procedeixen del camp revolucionari i donin aquesta tònica que ha de tenir l'ordre públic a Catalunya. Així, doncs, desitjo oferir-los, company Rodríguez, que en mi troba- ríis l'amic no sols de col·laboració, sinó un company disposat a treba- llar i a fer nous discursos per tal que els resultats de l'ordre públic es vegin aviat al carrer. Nosaltres, repel·lim, no som més que un orga- nisme que depèn del Consell de De- fensa de la Generalitat. I per tal que tot el que d'allí surti sigui una realitat, estem disposats a donar el màxim concurs.

No havia dit res de l'amic Soler, perquè no en donava compte que eren dues les persones que prenen possessió de lurs càrrecs. Les ma- teixes paraules les dedico al com- pany Soler, antic militant de la CNT, i que ha aportat tota la seva vida i tot el seu esforç en bé del proletariat i tinc la seguretat que complirà com a bon revolucionari.

UN BREU PARLAMENT DEL NOU COMISSARI

Tot seguit, el nou Comissari, Eu- sebi Rodríguez, ha dit:

«El company Aiguader ja feia de no deixar-me parlar perquè jo no sóc home de discursos.

Vinc ací pel nomenament d'un país i d'una organització, però jo declaro solennement que accepto les paraules que ha pronunciat Au- reli Fernández i que en la meua es- tada en el càrrec de Comissari Gene- ral d'O. P. de Catalunya no seré jo sol el que m'ocuparà els problemes revolucionaris; seran tots els que ens llancem a la lluita el 19 de ju- niol i de manera ferma, la gent res- ponsable de la CNT, l'UGT i dels partits polítics antifeixistes.

Jo podré dir molt en el carrer de fets i dels temps, però deixo al tem- p i als fets l'obra que hem de desen- volupar. Portaré als terrenys del fet. Declaro solennement que col·labo- rarem lleialment amb totes les repre- sentacions.

El personal de la casa, dels dis- trictes i de fora de Barcelona, serà atès i visitat per tots nosaltres. Sa- ludo a tots i a la Junta de Segure- tat Interior.

VENIM A DEFENSAR LA CAUSA DE LA LLIBERTAT

Per la causa del nou inspector de servei, Josep Soler Arumí, el qual després d'èsser elegit a la seva persona, ha recordat com era tra- gica la Prefectura de Policia en aquell moment.

Martínez Anido i Arlegu, que s'assassinava els companys, aleshores, ja ho diré, els obrers sortíen al carrer per a defensar la llibertat, i aquesta és la que venim a defensar, però des d'aquest lloc, per tal de fer una justícia humana res- pectant les vides.

UNES BREUS MANIFESTACIONS DEL COMPANYY RODRIGUEZ

Seguidament Martí Rouret ha pre- sentat el nou comissari a tot l'alt personal de la Comissaria, i el mateix ha fet el tinent coronel Arran- do, qui ha presentat tota l'oficialitat dels cosos de Seguretat i Assalt.

Els periodistes han estat després rebuts pel company Eusebi Rod- ríguez, el qual els ha manifestat que havia acceptat el càrrec sense co- nèixer ningú d'aquell centre oficial, però que espera que amb la col·labo- ració de tots, i no cal dir també que amb la de la Premsa, portarà a cap totes les possibilitats que des d'aquest càrrec siguin convenientes per al bé de la Revolució i de la República.

El criminal Anido és president de la Junta Antituberculosa del "districte" fac- cios

Hendaia, 24. — Notícies proceden- tes de Salomancan indiquen que el generalíssim Franco ha volgut apre- mlar els sacrificis i lleialtats del famós Severi Martínez Anido nomen- unt-lo president de la Junta nacio- nal antituberculosa.

En el decret concedint a tan il- lustres baró aquest càrrec honorífic s'afirma que «Martínez Anido res- talarà durant set anys l'ordre i la disciplina a Barcelona».

FRANÇA, INTERVENCIONISTA, SI LA NO INTERVENCIO ES RETARDA

Londres, 24. — El corresponent del periòdic «The Times», a París, diu saber de font segura que el govern francès ha fet saber aquesta set- mana al govern britànic que la seva actitud de complaer la no inter- venció podria modificar-se al cas que el Comitè de Londres no adop- tes en breu termini les mesures su- ficients per a garantir l'aplicació de la no ingerència d'una manera efec- tiva.

«The Times» afegix que és convenient fer destacar que el govern francès s'ha vist obligat a pre- nre aquestes disposicions no per pre- judi dels comunistes — la campanya de la qual ha perdut gairebé tota la seva eficàcia política — sinó per la crescuda ingerència alemanya als assumptes d'Espanya, que posa en perill la seguretat francesa.

PARLA AURELI FERNANDEZ

Aureli Fernández ha dit a conti- nuació:

«He vingut amb el propòsit de llibertat de no dir ni una para- ula, però la indicació del con- seller de Seguretat Interior em fa de- clarar el meu propòsit.

En pocs temps hem tingut neces- sari de donar possessió a tres per- missaris d'Ordre Públic. Jo no vinc a fer clogis ni de Rouret, que se'n va, perquè en la nostra amistat in- tima i en els fets li ho he demo- strat. Sento que la col·laboració que ens prestava el company Rouret ha- gés estat interrompuda tan aviat. Per tant, el meu sincer comiat d'ad- mió i el meu fervent desig que allà on sigui trobi els mateixos col·labo- radors que troba a la Junta de Se- guretat Interior.

Ara saludo el company Eusebi Rodríguez Sala, nou comissari ge- neral d'Ordre Públic de Catalunya, i no puc fer-ho sense satisfacció perquè procedeix del camp prole- tari i d'organització eminentment proletària.

El company Rodríguez representa l'organització germana en aspira- cions i disposat a prestar la seva major col·laboració per a establir el veritable ordre revolucionari.

Amb el company Rodríguez no ens coneixem d'avui. Tenim una història de militants de la mateixa organització. Si bé ara milita a la UGT, alhora ho féu a la CNT.

Sols espero una cosa que es porti a la pràctica: i és que l'ordre pú- blic a Catalunya ha de canviar completament de característica i en- per a aconseguir-ho, és necessari que la col·laboració dels homes que

L'opinió pública repudiaria les de- claracions dels homes d'Estat que propaguin doctrines militaristes...

Buenos Aires, 24. — A dos quarts de nou d'ant Saavedra Lamas, pre- sident de la Conferència, proclamà la clausura de la Conferència In- ternacional de la Pau. En el curs pronunciat amb ocasió de l'ac- te de clausura, el secretari d'Estat nord-americà, senyor Cordell Hull, passà revista als treballs excel·lents, portats a terme per la conferència. Llançà un ultimàtum a la pau i renovà la declaració del President Roosevelt, segons la qual «la de- mocràcia és l'esperança del món. Pre- cisà que els democràtics d'avui sol- llurs d'expressar el desig de pau i de tots els països. Creuen que la pau futura pot ésser assegurada pel desenvolupament de l'opinió pú- blica que repudis completament els

actes i les declaracions dels homes d'Estat que propaguen doctrines militaristes.

Cordell Hull resumí les finalitats de la Conferència, que consisteixen en la mobilització de tots els pobles d'Amèrica, que s'esforçaran en la defensa de llurs interessos comu- nis de la pau del continent. Desmen- tit, d'altra banda, que Amèrica de- stigui isolar-se i explicà: «La nostra finalitat no és isolar el continent, sinó escollir el nostre propi camí vers la pau i donar així exemple a altres parts del món.

El discurs de Hull fou llegit per Welles, ja que el secretari d'Estat es sentí indisposat i hagué de reti- rar-se de la sessió.

Tres judicis davant els Tribunals Populars

Davant del Tribunal Popular nú- mero 1 han comparut aquest matí Solat Polanco Muñoz i Joana Maria Bordas, acusades de pertanyer a «Falange Española» i d'activitats contràries al règim, per les quals el fiscal ha demanat la pena de mort.

Josep Ferrnand Escuder, ha estat jutjat pel Tribunal número 4, acusat d'haver-se apropiat de 5 mil pessetes que va trobar a l'escala de Santa Maria del Mar. Per això el fiscal ha demanat que se'l con- demnés a fer treballs forçats a les trinxeres.

Josep Serra Galceran i Jordi Riera Escalas, acusats d'un delicta de malversació, han comparegut da- vant del mateix tribunal, i s'ha sus- pès la causa, per tal de practicar una informació supletòria.

Un manifest del Comitè Nacional de la C. N. T.

València, 24. — El Comitè Nacio- nal de la C. N. T. ha fet públic un escrit que diu així:

«Una vegada més ens hem vist sorpresos amb l'aparició d'un ma- nifest avaluat per un títol «grup d'homocides» i en el qual es des- taquen una quantitat enorme d'o- portunitats. Com que no és la pri- mera vegada que això passa ens veiem obligats a fer constar el que segueix:

Primer. — Que un Ple Regional de Sindicats de Lleiant acordà do- nar per bona la gestió dels nostres representants al govern i també llur vinguda a València.

Segon. — Que en venir al govern, obligadament havien de venir els funcionaris.

Tercer. — Aquest Comitè que as- sumeix la responsabilitat política per manament de l'organització a l'ac- tuació al govern des de representants de la C. N. T., sap molt bé el que ha de fer i no pot admetre que de manera inconsciente i irresponsable hi hagi qui sembli a discutir i en- tanyar les tasques que des dels or- gans oficials hem de realitzar, mol- tes d'elles per manament de l'orga- nització.

Queden, doncs, les coses a llur lloc, i que ningú no faci cas dels que no representen res, com no siguin els mateixos. És aquesta, hora de col·laboracions. Manen les col·lecti- vistes i priven els acords de les or- ganitzacions per damunt dels ca- pitalis o interessos particulars. — Pel Comitè Nacional.

Els regidors d'Esquer- ra Republicana, a la tomba de Macià

Demà, data commemorativa del tercer aniversari de la mort del Pre- sident Macià, i a dos quarts de dotze del matí, la minoria municipal d'Es- querra Republicana de Catalunya, presidida per l'alcalde accidental, senyor Hilari Salvador, anirà al Ce- mentiri Nou a dipositar una corona damunt la tomba del gran patri- ci.

Els socialistes nord- americans, al costat d'Espanya

Nova York, 24. — El partit socia- lista responen a la crida que se li ha fet per a ajudar als republicans espanyols, ha decidit organitzar una columna de 500 homes i recollir 50 mil dòlars.

El secretari del partit ha declarat que ells actuaven purament a títol privat.

Ha estat agredit el cap dels trotzkistes me- xicans

México, 24. — El pintor Didac Ri- bera, cap del Partit Trotskista me- xicà, ha estat agredit en un restau- rant. Ha resultat amb lleugeres fe- ridures.

El Departament d'Immigració ha ordenat que no s'oposi cap obstac- le a l'entrada a Méxic del senyor Trotski, el qual residirà a la vi·la de

en obsequi als seus petits clients, ha instal·lat, a la planta baixa, un GRAN PARC D'ATRACCIONS

No deixeu d'acompanyar els vos- tres fills a gaudir de les diversions

A TOTS ELS COMPRADORS SE'LS LLIURARÀ UN VAL PER A LA FIRA

El Consell aprovà 40 disposicions TERRADELLES HA FET GESTIONS, DE CARACTER FINANCER, A FRANÇA

Durant la reunió fou atorgat un ampli vot de confiança als consellers per tal d'obtenir la màxima eficàcia dels serveis

El secretari del Consell de la Generalitat, senyor Antoni M. Sbert, ha rebut aquest migdia els periodistes al seu despatx oficial del Departament de Cultura, per tal de donar-los compte de les disposicions aprovades durant el Consell que se celebrà ahir a la tarda.

En saludar els reporters, el conseller de Cultura ha remarcat que la reunió havia estat molt laboriosa i durà des de les cinc de la tarda fins a les deu de la nit, per la qual cosa la llista de decrets aprovats era molt extensa.

El senyor Sbert ha dit que tots els consellers havien expressat, durant la reunió, les impressions de com han trobat els Departaments, i anunciaren diversos projectes de decret de molta importància. Els resultats, després de fer-se càrrec de la situació de cada Conselleria, donaren un ampli vot de confiança a cada conseller, els quals prometeren esforçar-se fins a obtenir la màxima eficàcia dels serveis.

Preguntat si durant la reunió es tractà de la situació dels Ajuntaments de Catalunya, el senyor Sbert ha dit que no s'havia pres cap disposició en aquest sentit, i que el conseller de Seguretat Interior s'havia limitat a informar respecte a la situació en general.

Un periodista ha preguntat al secretari del Consell si el viatge del senyor Terradellas a França tenia caràcter internacional, o bé havia tingut per objecte gestionar afers del Departament de Finances, i el senyor Sbert ha aclarit que, efectivament, el conseller primer havia realitzat gestions de caràcter financer.

En acomiadar-se dels representants de la Premsa, el senyor Sbert els ha facilitat la referència de decrets aprovats.

40 disposicions

Relació dels Decrets aprovats en el Consell de la Generalitat celebrat el dia 23 de desembre de 1936:

FINANCES. — Autoritzant transferències de crèdit entre partides que afecten el Pressupost de Presidència.

Autoritzant transferències de crèdit entre partides que afecten el Pressupost de Finances.

Autoritzant transferències de crèdit entre partides que afecten el Pressupost de Cultura.

Autoritzant transferències de crèdit entre partides que afecten el Pressupost d'Agricultura.

Autoritzant transferències de crèdit entre partides que afecten el Pressupost de Treball.

Concedint un crèdit extraordinari de deu milions a disposició de la Comissió de la Indústria de Guerra.

Concedint un crèdit extraordinari de 1.500.000 pessetes a disposició del Departament de Cultura.

Concedint un crèdit extraordinari de 885.144'22 pessetes a disposició de la Comissió de la Indústria de Guerra.

Concedint un crèdit extraordinari de 1.500.000 pessetes a disposició del Departament de Cultura.

Concedint un crèdit extraordinari de 885.144'22 pessetes a disposició de la Comissió de la Indústria de Guerra.

Concedint un crèdit extraordinari de 1.500.000 pessetes a disposició del Departament de Cultura.

Concedint un crèdit extraordinari de 885.144'22 pessetes a disposició de la Comissió de la Indústria de Guerra.

Concedint un crèdit extraordinari de 1.500.000 pessetes a disposició del Departament de Cultura.

Concedint un crèdit extraordinari de 885.144'22 pessetes a disposició de la Comissió de la Indústria de Guerra.

Concedint un crèdit extraordinari de 1.500.000 pessetes a disposició del Departament de Cultura.

Concedint un crèdit extraordinari de 885.144'22 pessetes a disposició de la Comissió de la Indústria de Guerra.

Concedint un crèdit extraordinari de 1.500.000 pessetes a disposició del Departament de Cultura.

Concedint un crèdit extraordinari de 885.144'22 pessetes a disposició de la Comissió de la Indústria de Guerra.

Concedint un crèdit extraordinari de 1.500.000 pessetes a disposició del Departament de Cultura.

Concedint un crèdit extraordinari de 885.144'22 pessetes a disposició de la Comissió de la Indústria de Guerra.

Concedint un crèdit extraordinari de 1.500.000 pessetes a disposició del Departament de Cultura.

Concedint un crèdit extraordinari de 885.144'22 pessetes a disposició de la Comissió de la Indústria de Guerra.

Concedint un crèdit extraordinari de 1.500.000 pessetes a disposició del Departament de Cultura.

Concedint un crèdit extraordinari de 885.144'22 pessetes a disposició de la Comissió de la Indústria de Guerra.

Concedint un crèdit extraordinari de 1.500.000 pessetes a disposició del Departament de Cultura.

Concedint un crèdit extraordinari de 885.144'22 pessetes a disposició de la Comissió de la Indústria de Guerra.

Concedint un crèdit extraordinari de 1.500.000 pessetes a disposició del Departament de Cultura.

Concedint un crèdit extraordinari de 885.144'22 pessetes a disposició de la Comissió de la Indústria de Guerra.

Concedint un crèdit extraordinari de 1.500.000 pessetes a disposició del Departament de Cultura.

Concedint un crèdit extraordinari de 885.144'22 pessetes a disposició de la Comissió de la Indústria de Guerra.

Concedint un crèdit extraordinari de 1.500.000 pessetes a disposició del Departament de Cultura.

Concedint un crèdit extraordinari de 885.144'22 pessetes a disposició de la Comissió de la Indústria de Guerra.

Concedint un crèdit extraordinari de 1.500.000 pessetes a disposició del Departament de Cultura.

Concedint un crèdit extraordinari de 885.144'22 pessetes a disposició de la Comissió de la Indústria de Guerra.

Concedint un crèdit extraordinari de 1.500.000 pessetes a disposició del Departament de Cultura.

Concedint un crèdit extraordinari de 885.144'22 pessetes a disposició de la Comissió de la Indústria de Guerra.

Concedint un crèdit extraordinari de 1.500.000 pessetes a disposició del Departament de Cultura.

Concedint un crèdit extraordinari de 885.144'22 pessetes a disposició de la Comissió de la Indústria de Guerra.

Concedint un crèdit extraordinari de 1.500.000 pessetes a disposició del Departament de Cultura.

Concedint un crèdit extraordinari de 885.144'22 pessetes a disposició de la Comissió de la Indústria de Guerra.

Concedint un crèdit extraordinari de 1.500.000 pessetes a disposició del Departament de Cultura.

Concedint un crèdit extraordinari de 885.144'22 pessetes a disposició de la Comissió de la Indústria de Guerra.

Concedint un crèdit extraordinari de 1.500.000 pessetes a disposició del Departament de Cultura.

Concedint un crèdit extraordinari de 885.144'22 pessetes a disposició de la Comissió de la Indústria de Guerra.

Concedint un crèdit extraordinari de 1.500.000 pessetes a disposició del Departament de Cultura.

Concedint un crèdit extraordinari de 885.144'22 pessetes a disposició de la Comissió de la Indústria de Guerra.

Concedint un crèdit extraordinari de 1.500.000 pessetes a disposició del Departament de Cultura.

Concedint un crèdit extraordinari de 885.144'22 pessetes a disposició de la Comissió de la Indústria de Guerra.

Concedint un crèdit extraordinari de 1.500.000 pessetes a disposició del Departament de Cultura.

Apropiació d'unes obres de pedra manolada, per no haver compensat el contractista Camí Cases Cortina.

Denegant la petició de rescissió de contracte formulada pel contractista d'obres Josep Fuch i Ferrer.

Reconecent personalitat solvença per a formalitzar convenis o contractes amb la Generalitat per a la continuació de les obres del Tínel de Villosa als obrers que s'incorporaren d'aquelles obres.

Decarant la nul·litat del contracte dels treballs del projecte d'Escullera per a l'entrada al port de la Zona Franca de Barcelona.

AGRICULTURA. — Rectificant un error sofert en el Decret de creació del Servei de Cooperació Agrícola.

Creant un carnet d'identitat per a us dels funcionaris del Departament.

Ali-Ben-Ali, el moro que fa del bé l'art suprem de la vida, al costat del Govern de la República

Promeses de Franco: "Veniu a Espanya, us donarem 10 pessetes diàries i tindreu boti i dones boniques"

Han vingut a Espanya 40.000 rifenys, però no en vindran més, perquè els moros s'internen al Rif

València, 24. — Avui ha arribat a València el subdit marroquí Ali-Ben-Ali, que viu amb els seus pares a la cabia de Senhaya, del protectorat espanyol. Es tracta d'un moro molt culte perquè la seva bona posició li ha permès de desenvolupar una excel·lent instrucció i estudiar a les universitats de França i Espanya els problemes científics i polítics del món musulmà i les relacions d'aquest amb la resta de la civilització.

Tot just ha arribat Ali-Ben-Ali, s'ha presentat al Govern.

En la seva conversa amb els periodistes, Ali-Ben-Ali ha dit:

—Sóc un evadit del Marroc que ve disposat a servir la República i els seus compatriotes oprimits i enganysats miserablement per Franco.

En una intervenció concedida a un redactor de «Verdad», ha dit que és comunista, no adscrit a la Tercera Internacional, però sí un comunista dels que interpretant fidelment l'Alcorà, sagrat, practiquen l'equitat, compensen el treball eliminant l'exploatació de l'home per l'home i fan del bé l'art suprem de la vida.

—Per a reclutar els moros —afegí—, els militars traidors els metenen pagar, en lloc de 10 francs que guanyaven treballant a la zona francesa o a Argèria, 10 pessetes. Els moros saben que deu pessetes eren dues vegades deu francs.

«Veniu a treballar —els deien— al camp i a les trinxeres vuit hores i el dissabte serà vostre.» Els primers reclutaments foren fets amb èxit. Els caps de les cabies eren compensats amb sumes excel·lents. Així succeï al començament de la sublevació però a mesura que passava el temps i no tornaven els que havien marxat ni eren substituïts per altres, com prometien, els arguments es varen anant fent més amplis.

«Us donarem més de 10 pessetes. Tindreu bon boti a Espanya

III ANIVERSARI DE LA MORT DE MACIÀ

**1 enacitat, pei seveiança, voluntat...
De tot, Macià n'és exemple... -ens
digué Segovia, assegut a la grao-
nada de l'Acòpolis d'Atenes**

Dies de gran enrenou polític els de darreries de març i primers d'abril del 31. L'arribada de Francesc Macià de l'exili i la preparació de les eleccions convocades pel govern Berenguer, varen convulsionar l'ambient de Catalunya. Tothom preveia esdeveniments, tothom sentia seguit d'incertitud i al mateix temps d'esperança. Catalunya havia vist arribar l'Avi, l'havia vist en aquella arribada «llampec», acompanyant de Ventura Gassol. Macià, en anunciar-se les eleccions, ja no va tenir espere, i es va plantar a Barcelona; a Berenguer i al seu ministre Ventosa, Macià els feia nosa a Barcelona, i el varen fer acompanyar a la frontera per la policia. La breu presència de Macià va esperonar el poble, i de llavors fins que fou decretada l'amnistia i Macià va tornar a ésser entre nosaltres, l'entusiasme del poble va anar en augment cada dia.

Macià ho va trasbalsar tot. La seva doctrina aglutinava el pensament dels catalans cap a una doctrina de contingut polític i social. El poble ja hi veia clar, ja estava cansat del catalanisme reaccionari i burgès. Tot el catalanisme, tota l'obra catalanista dels trenta anys de política camboiana, estava supeditat a normes i conceptes buits de sentit i liberal, sense cap mena de programa social.

Macià parlà tot seguit d'un altre catalanisme, un catalanisme més humà, i arribà tot seguit al cor del poble.

L'INTERROGANT
Quins dies de neguit, aquells... Què passarà? Respondrà el poble a la nova política catalanista que encarna Francesc Macià? Assolir-rem un triomf tan esclatant que possibiliti la implantació de la República? Aquesta pregunta ens féiem tots els aplegats al redós del gran patriota.

CINC O SIS REGIDORS...
Dies abans de les eleccions em- barcava jo cap a Atenes. La nit abans de marxar, en una reunió celebrada a les oficines d'Esquerra Republicana de Catalunya, Macià havia dit:
«Si tal com anem a les eleccions traïem cinc o sis regidors, ja ens podem donar per satisfets. Hem hagut de crear un partit, hem hagut de donar estructura al nostre programa, hem hagut de fer la propaganda electoral...»

L'Avi ho deia amb aquella paraula clara, pausada.
Amb aquesta impressió vaig embarcar cap a Atenes; amb aquesta impressió i amb l'ansietat del «què passarà?»

A BORD DEL «CARAMANI»
El dia 12 d'abril, cap al tard, el «Caramani» navegava per l'Estret de Messina. Anàvem al vaixell un grup de vint catalans; tots frívols per saber notícies de les eleccions. El temporal impedia poder escoltar la ràdio i per altra banda havia fet tant estrall entre la tripulació, que àdhuc el radiotelegrafista del vaixell estava aïllat. Per fi, a primeres hores de la nit, el telègrafista va captar el primer ràdio: «El coronel Macià triomfa a tot Catalunya; s'el república coronel Macià, amo de la situació; amb el triomf esclatant de Macià, triomfa la República a Espanya».

MACIÀ, TRIOMFADOR
La nostra emoció fou indescriptible. Macià s'havia endut Catalunya al seu darrer. Però quin era l'abast del triomf? El triomf republicà havia estat general a Espanya? Impossibile saber res més, i ens man- caven dos dies de travessia fins a arribar al Pireu.

PROCLAMAREU LA REPUBLICA?
En veure la nostra alegria pel triomf de Macià, una alegria manifestada obertament per gent jove, el capità del vaixell em va pre- guntar:
«Bé, i què fareu ara a Espanya? Proclamareu la República?»

«És difícil de preveure el que pas- sarà. Si els republicans han triom- fat arreu d'Espanya, encara que sols es tracti d'eleccions municipals, és de creure que la República serà proclamada; si el triomf republicà es limita a Catalunya, ignorem el que farà Macià».

NO SABIA QUI ERA MACIÀ...
«Qui és Macià? Jo no havia sentit parlar mai d'aquest polític es-panyol, i a fe que jo seguixo la vostra política... He conegut personal- ment Romanones, Cambó, Alba i Melquíades Álvarez, als quals he portat de viatgers en aquest vaixell, camí d'Atenes; he llegit molt els noms de Berenguer, Magaz, etc., però Macià, no el concixia...»

«Macià no és un polític; és un patriota. No el confonguem amb un negociant de la política. És un polític d'exceptió, que el poble ha considerat apte en els moments excep- cionals que travessa la política es-panyola».

«Ja comprenc: una mena de Mas- saryk...»
«Just...»
«Sort va tenir d'ell Txecoslovà- quia...»
«Conexeu Massaryk?»
«Per fotografer el teatre de l'a- cropoli, asseguts als grans de marbre que els segles i l'esperit de

L'AVI I ELS NETS

Després de molts anys d'exili, Macià tornà a Barcelona en viatge «llampec», puix que la policia el dugué una altra vegada a la frontera, i de França fou traslladat a Brusselles per ordre del prefecte feixista francès Chiappe. D'aquell viatge hi ha aquest record fotogràfic. Macià amb els seus tres nets a la falda. Dies després, Macià havia d'ésser proclamat l'Avi de tots els catalans... (Sagarra)

i una mirada pregonia i ensems dolça.

A ESPANYA JA NO HI HA REI...

En desembarcar al Pireu, un car- rabiner, en veure el passaport em diu:
«Aquest passaport no és vàlid. Resto sorprès».

«Com?»
«No, perquè a l'escut d'Espanya de la coberta hi ha la corona reial, i a Espanya ja no hi ha rei...»
«Què dius?»
«Que Espanya és una República, que el rei Alfons ha estat foragit- tat, que...»

Ja no el vaig escoltar més. D'un salt vaig anar a comunicar-ho als companys, i tot seguit, en aquell ma- ti de primavera, va esclatar, lluny de la terra el crit de «Visca Macià!»

OBJECTES CURIOSOS
Degut als esdeveniments polítics d'Espanya, fórem hostes dignes de la curiositat del poble atencenc. Ori- cia vivia llavors en República, però espurnejaven ja els primers movi- ments reaccionaris.

TOT AIXO ES MACIÀ...

Un periodista republicà va venir a parlar amb nosaltres a l'hotel. Com tota la premsa d'Atenes, vingué impressionat pel triomf del «coro- nel Macià». Això que Macià fos coronel i republicà, els féu impres- sió. Va ésser necessari explicar-los que precisament havia abandonat la carrera perquè no estava d'ac- cord amb l'actuació dels militars d'Espanya, i perquè es sentia millor al costat del poble defensant l'ideal de tota la seva vida: una Catalu- nya lliure i florent.

«Com el nostre Venizelos...»
«Una cosa semblant, això mateix...»
«Ell ha estat sempre un home lliure al país, un gran patriota, un polític honrat, un gran idealista...»
«Tot això és Macià».

El dia següent «El Correu d'A- tenes» publicava la nostra conversa sota el títol: «El coronel Macià, el Venizelos d'Espanya».

UN INCOMPRES
Dos dies després, al teatre de l'a- cropoli, asseguts als grans de marbre que els segles i l'esperit de

es mostrà decidit a aprendre'l. I par- làrem de Francesc Macià.

«Macià és l'ànima de Catalunya, les eleccions ho han demostrat a bastament».

«Es un gran polític?»
«Sobretot, un gran patriota».

«Diu que vol la independència de Catalunya, és veritat?»
«Com ho sabem?»
«Ho he llegit a la premsa an- glesa».

«Macià el que vol és una Cata- lunya essencialment democràtica, lliure i, si convé, independent, d'ac- cord amb el programa del partit que ha fet triomfar».

«Ja el mateix que De Valera a Irlanda».

«Certament, molt semblant a De Valera».

Heus ací un reportatge inèdit que avui he cregut oportú i d'actualitat desenterrar del bloc de notes d'aquell viatge a terres de Grècia. Han pas- sat tantes coses en tan curt espai de temps, que havia oblidat adu- no que les paraules d'aquests diàlegs es- caiguessin tan bé en aquests mo- ments.

Massaryk, De Valera, Venizelos, Macià... Quatre homes que han llui- tat per la llibertat dels pobles opri- mits; quatre homes que han lluitat fins a veure triomfar llurs doc- trines...

Lluís MELENDEZ

La personalitat de Francesc Macià

Aquesta nit, a tres quarts de nou, seguint el cicle de conferències atencencs de la fi- gura insigne del Primer Pre- sident de Catalunya, parlarà per les emissores barcelo- nenes el diputat del Parlament català

FRANCESC VIADU

L'emissora d'E. R. C.

Està ja gairebé enllestit del tot el muntatge de l'e- missora d'Esquerra Repu- blicana de Catalunya. S'han efectuat ja proves, les quals han donat un re- sultat completament satis- factori.

Es cosa de pocs dies la inauguració oficial, en la qual podem avançar que prendran part rellevants personalitats del nostre Par- tit. En principi, hom pensa inaugurar-la diumenge que ve, amb motiu de l'acte commemoratiu del III Ani- versari de la mort de Ma- cià, que tindrà lloc al Pa- lau de Belles Arts.

L'emissora d'E. R. C. serà una nova aportació de gran vàlua per a la causa antifeixista.

EL GRAN MITING DE DIU- MENGE A BELLES ARTS

(Ve de la pàgina 8.)

de Cultura, prengué abans i després de l'adveniment de la República una part activíssima en la brega política, sempre a la vora de Ma- cià. L'Sbert revolucionari i inquiet, que ve es devia avenir amb els ne- guits catalanistes i liberals de Ma- cià. Sbert és incansable en el tre- ball, home d'un gran optimisme. Quan la discussió de l'Estatut de Catalunya, movia i removia tots els recons de la política madrilenya. Ell pot explicar-nos les angúnies d'aquelles hores al costat del nos- tre primer President.

PERE COROMINES

Un amic inseparable de Macià. Sempre li oferí una fidelitat sensi- bilíssima. Macià reconeixia en el vell lluitador republicà i catalanista grans condicions polítiques. Ca- da dia li demanava nous esforços per a l'obra de la reconstitució de Catalunya. Va actuar intensament en la confecció de l'Estatut de Nu- ria. En venir les eleccions a Corts Constituents va reclamar de Lleida un lloc per a Pere Coromines: «Co- romines no pot mancar a les Con- stituents, porta la part de finances de l'Estatut». Coromines paria pla, senzill, les seves frases, sempre són un raim de records. Coromines evo- carà bé el Macià cavaller, idealista, patriota...

CARLES PI I SUNYER

L'alcalde popular de Barcelona ens traguà a la vora. Ens pot parlar del Macià patriota, seny ordenador. Pi i Sunyer ha tingut sempre una de- licadíssima devoció envers Macià. El primer President de Catalunya es- tava joït de la incorporació d'a- quell gran element als rengles d'Es- querra Republicana de Catalunya. Pi i Sunyer pot parlar-nos del seu Macià gloriós, estadista clarivident.

JAUME AIGUADER

El nostre ministre coneix Macià de ben a la vora. Ens pot parlar del Macià revolucionari, optimista en la lluita. L'afany de Macià era el mateix de Jaume Aiguader: Es- tat, Català. Sota aquest nom lluita- ren i patiren. Posaren en marxa les joventuts de l'idei d'un ideal co- ratjos, ben encès. L'home que esti- mava Macià i treballa tant per a po- ssibilitar el seu ideal, pot fer-nos- el recordar a través de les seves pa- raules plenes de sentiment.

JOSEP TERRADELLES

El nostre conseller delegat, actua- intensament al costat de Macià en les hores convulses de la proclama- ció de la República. Terradelles ara ha trobat una esplèndida ocasió per a oferir als ideals de Macià tot el seu esforç i sacrifici des del lloc d'enorme responsabilitat que ocupa. Terradelles mereix agraïment de tot Catalunya. Realitza una tasca esgotadora. Però ho fa pensant en la Pàtria. El nostre excel·lent polític de guerra pot ofrenar digna- ment a Macià el seu sacrifici, que és, creïeu-ho, de cada minut.

LLUIS COMPANYS

Lluís Companys va treballar al costat de Macià en les hores fe- broses de la proclamació de la Re-

pública i en les de la instauració de la rida autònoma de Catalu- nya. Hores difícils que es perlon- garen en els anys de nou règim. El catalanisme racial de Macià trobà en Companys un digníssim col·abo- rador. La democràcia sentida pel primer President fou predicada, am- plificada i estesa per la paraula rom- ta i abrassada del seu digne suc- cessor.

Lluís Companys sempre s'ha fet un honor recordant al poble la gra- titud que es deu a aquell qui tant treballà per ell. En aquestes hores greus per què passa la Pàtria, l'ac- tual President hi concedeix tota la seva transcendència. Lluís Com- panys ens recordarà el seu Macià símbol i recordant-lo, parlarà i ex- girà de les masses populars una fe absoluta en la victòria i una disci- plina cega envers els homes que re- presenten aquelles.

MACIÀ, PELS CARRERS

Demà apareixeran pels carrers de tot Catalunya uns esplèndids re- trats de Francesc Macià. El poble tornarà a revivir els dies aquells en què podia saludar-lo i homenat- jar-lo.

CAL ESSER PUNTUALS!

L'acte de diumenge vinent al Pa- lau de Belles Arts començarà, pun- tualment, a les deu del matí per tal de no cansar excessivament l'enor- me gernació que hi assistirà.

AJUT CATALA D'E. R. C. ENVIA ROBES A MADRID

En la darrera expedició feta pel S. R. I. als valents lluitadors de Madrid i a la població civil que encara hi resta, AJUT CATALA, d'Esquerra Republicana de Catalunya, hi ha contribuït aportant-hi 53 paquets de roba que contenen 1.500 peces de vestit i abric.

Segueixen rebent-se do- natius al domicili d'AJUT CATALA, caserna d'Es- querra Republicana, Ram- bla de Catalunya, 26.

III ANIVERSARI DE LA MORT DE MACIÀ

CASAL NACIONALISTA D'ESQUERRA DEL DISTRICTE IV

Am motiu del tercer aniversari de la mort del President de Cata- lunya Francesc Macià, el Casal Na- cionalista d'Esquerra del districte quart (Baix de Sant Pere, 35), ha organitzat una visita a la tomba de gran patriota, per a demà, divend- res, a les tres de la tarda.

Són pregats tots els socis i sim- patitzants que vulguin assistir-hi de penonar-se al seu estatge.

G. E. JOVENTUT CATALANA
En el tercer aniversari de la mort del primer President de Catalu- nya Francesc Macià, el Grup Excursi- onista Joventut Catalana (Diputació, número 69, pral., primera), faran guàrdia d'honor davant la tomba del gran patriota i restaurador de les llibertats de Catalunya, Francesc Macià i Lluiss, els dies 25, 26 i 27, a partir de les vuit del matí.

Aprofitant aquesta avinentesa, els nostres Fadrins i Valets i les Pu- bles i Pongelles recolliran dona- tius en metàl·lic per a la Dinda del Combatent.

El Consell directiu del G. E. Jo- ventut Catalana encareix als asso- ciats i amics, que vulguin acompanyar-lo a la visita anual, que es trobin a la plaça de la Fe, a les nou del matí del diumenge vinent.

«PATRIA NOVA»
La Joventut d'Esquerra Naciona- lista «Patria Nova», anirà deman- al migdia a portar uns flors damunt la tomba del qui fou el seu president d'honor des de la seva fundació i President de Catalunya, Francesc Macià i Lluiss.

«Patria Nova» també recomana que enguany es deixi de celebrar la diada tradicional del Nadal, degut que les circumstàncies actuals no són pas oportunes perquè hom gaudís mentre hi ha llars que sofreixen angúnia, i prega que les des- peses que podrien ocasionar els e- mentats actes es destinin a engru- xir les llistes de subscripcions a fa- vor de les víctimes dels actuals es- deveniments.

Sense vacil·lar!..
per a les vostres compres dirigiu-vos als magatzems

EL BARATO

EMPRESA COL-LECTIVITZADA

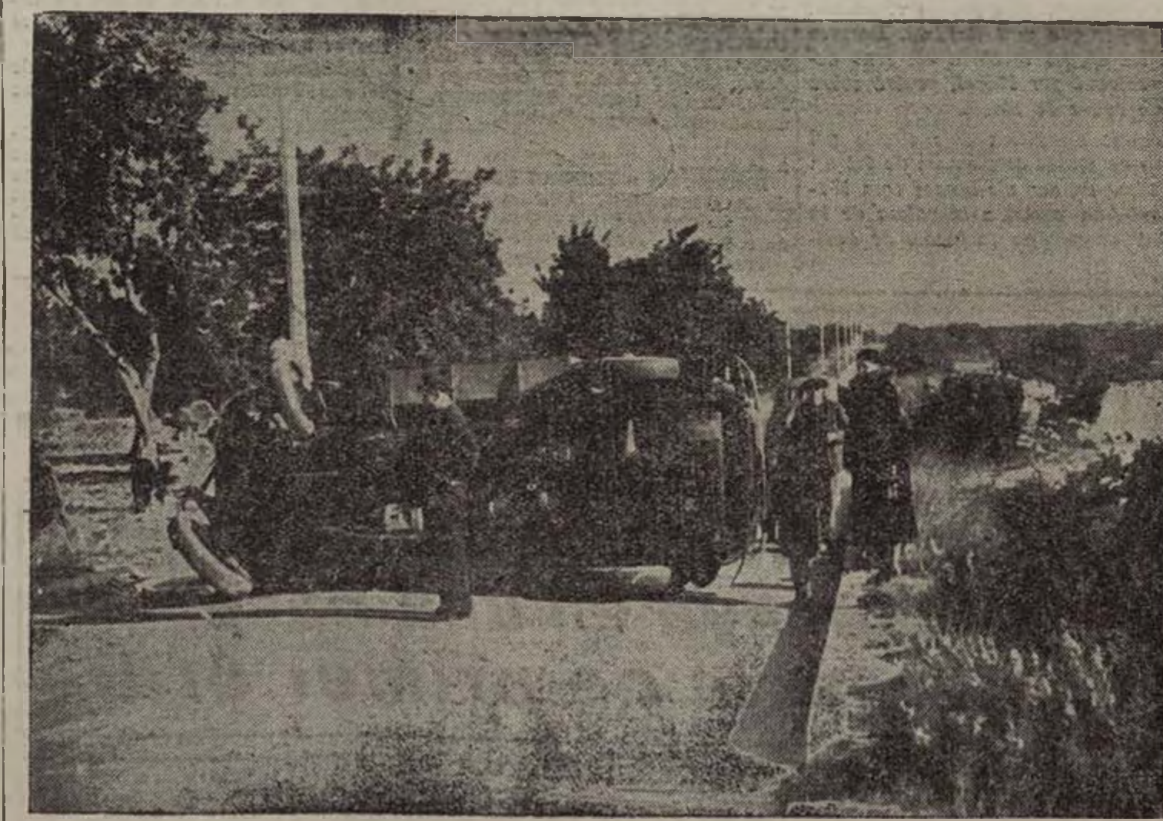
AQUESTS DIES HI HA ASSORTIMENTS EXTRAORDINARIS I PREUS DE GRAN ATRACCIO

ABRICS — VESTITS PER A DONA I HOME — GAVANYS — CAMISES — CORBATES — SUETERS — CONFECCIONS NENA I NEN I UNA SELECCIO DE

CALÇATS ELEGANTISSIMS

Un estudi de la nostra secció d'Edredons que ve a beneficiar l'ús d'aquesta peça:

EDREDONS, tot damasc Raion, replets de fibra llana, matèria que supleix amb avantatge el miraguanó CAMERO, 24'50 pessetes — MATRIMONI, 33'50 pessetes

Els nostres companys Aymami-Serra i Centelles, que es dirigien a Madrid en viatge in- formatiu, foren víctimes d'un accident d'automòbil, tal com reportarem abans-d'ahir, prop d'El Vendrell. Afortunadament, l'accident no tingué conseqüències greus. Els nostres com- panys sofriren un magolament general que els retindrà allitats durant uns quants dies. La fotografia, presa pel mateix Centelles quan encara estava ajegut a la cuneta de la carretera, ens mostra l'estat en què restà el cotxe en el qual viatjaven. Ni en el moment culminan- de l'accident. Centelles no pogué contenir el seu instint de repòrter...

Accidents del Treball en la Indústria i l'Agricultura
INCENDIS
VIDA

Mutua General de Seguros

VINT-I-NOU ANYS D'ACTUACIO SOCIAL

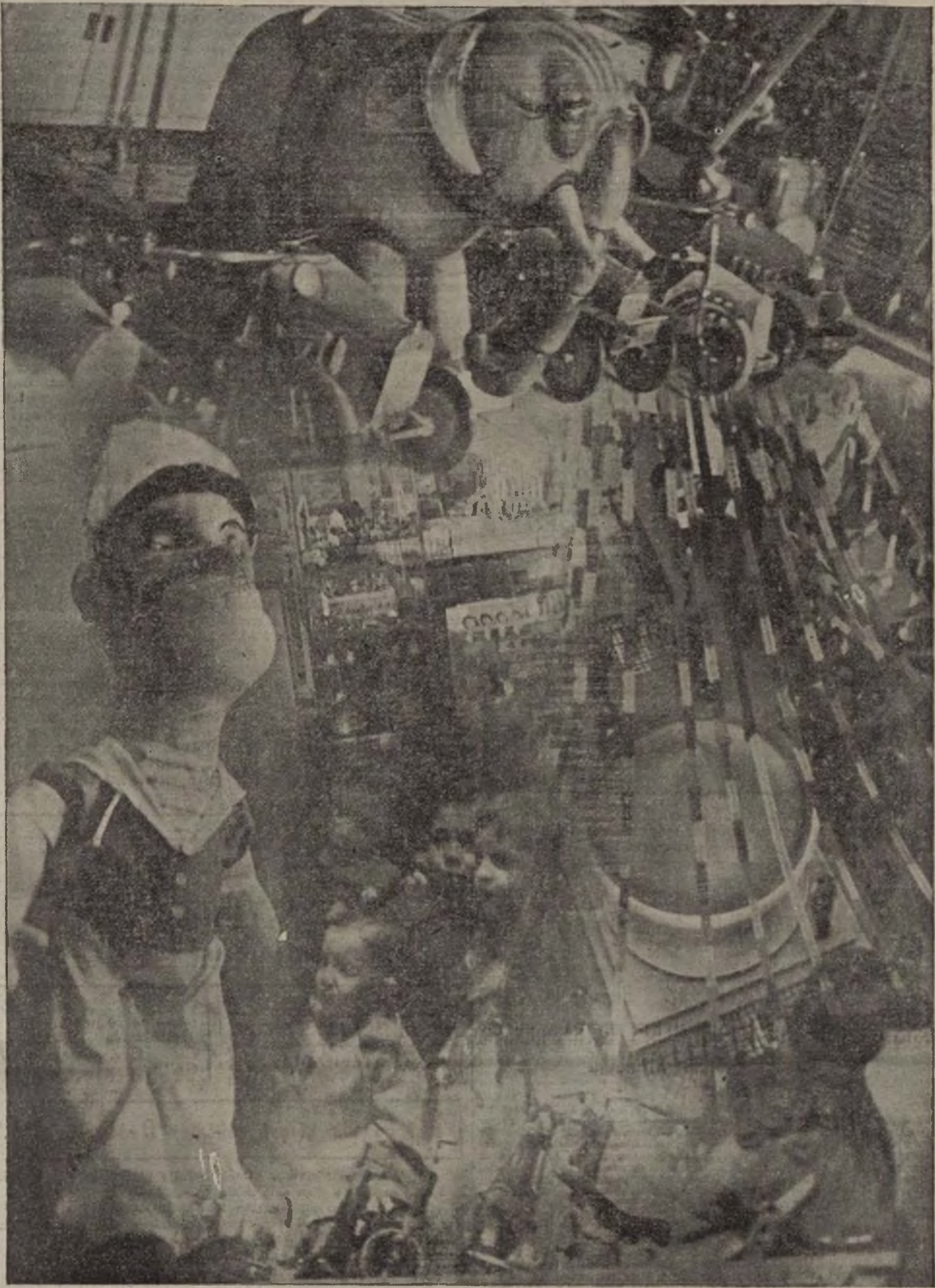
Balmes, 17 i 19

Telèfon 20755

COMITE DE CONTROL OBRER QUE VETLLA PELS INTERESSOS OBRERS
Cen: Delegacions i Sucursals a CATALUNYA
GIRONA: Rambla de la Llibertat, 23
TARRAGONA: Avinguda de la República
LLEIDA: Avinguda de la República

DAVANT LA SETMANA DE L'INFANT

El nen, primer ciutadà de la Revolució

UNA FESTA MAJOR ÚNICA. — Al voltant d'una taula llarguíssima, plena de papers, d'impressos i cartells de propaganda, seuen vuit homes. L'habitació on són és ampla, els mobles són de metall niquelat tipus funcional. La decoració és una: fotografies, belles fotografies exaltadores del nostre paísatge.

Som a un despatx que la Conselleria de Propaganda té establert al carrer Coris. Hi hem anat per tal de parlar amb aquests camarades que ara seuen amb nosaltres al voltant d'aquesta taula plena de feina, gràcies a l'esforç dels quals ben aviat començarà una festa major única, i única aquí i fora d'aquí: «La Setmana de l'Infant», una festa major que encendrà d'alegria els cors infantils, que posarà llum a les tristes pupil·les de molts, que poblarà de belles imatges els somnis dels nens...

— Quina finalitat us mena en instaurar aquesta festa? — preguntem al Comitè organitzador.
— Ans que tot, una finalitat absolutament humanitària i desinteressada, i especialment el desig i l'obligació, gairebé el deure ciutadà, de salvar, substituir i ampliar una festa que pel seu caràcter anacrònic havia forçosament de desaparèixer.
El nostre Comitè sols existeix per a portar a terme aquesta tasca benèfica de proporcionar alegria als infants dels asils, als infants refugiats, als fills dels milicians, als orfes entre els quals, des del dia 1 al 6 de gener, repartirem joguines i els organitzarem festivals, espectacles, focs...

— A Barcelona solament?
— No; arreu de Catalunya, on es trobi un nen desvalgut. Allà on les mans dels pares, dels familiars, no puguin allargar les coses amb les quals somnia l'infant, hi serem nosaltres. A cap nen no ha de manca-li res. No un dia, sinó vuit de joia continua ha d'ésser per a ell aquesta setmana que estem estructurant.

— Digiteu-nos alguna cosa de la nostra organització.
La «SETMANA» CONSTITUIRÀ UN EXIT. — El Comitè de la Setmana de l'Infant és presidit per un delegat del conseller d'Economia de la Generalitat de Catalunya. Hi ha, a més, dos vocals. L'un representa la U.G.T. i l'altre la C.N.T. La resta de la nostra Junta està formada per diversos delegats d'indústries o organismes obrers.

— Quina impressió teniu fins ara del que podrà ésser la «Setmana»?
— Immillorable, i tant, immillorable. Ahir mateix, sense anar més lluny, férem un viatge de propaganda per diversos indrets de Catalunya per tal de nomenar sots-comissions. Doncs bé, trobarem tothom engrescat amb la idea d'Arreu de la nostra terra elements sindicals, comercials, i particulars s'han posat a les nostres ordres, per tal d'ajudar-nos.

— Heu rebut molts donatius fins avui?
— En quantitat nombrosíssima. Diners i joguines són les dues coses que acceptem amb preferència. Els diners que rebem van destinats també a la compra de joguines. Hem de remarcar que, malgrat no haver insinuat res, no hem rebut cap joguina de caràcter bèl·lic, la qual cosa ens és molt agradable constatar.

— Intensifiqueu encara més la vostra propaganda?
— Sí. Del dia 25 d'aquest mes al dia primer de l'altre, donarem una conferència de propaganda davant les emissores catalanes i diverses audicions musicals i teatrals a càrrec dels millors artistes nostres.

— Aquesta setmana constituirà, alai mateix, un gran bé per a l'economia del país?
— Indubtablement. Amb ella salvem també innumerable famílies amenaçades de quedar-se sense feina. Ara, de tanta que en tenen gairebé els costa entendre's. Les indústries no poden fer més producció i tothom ja comandes. Això també és un altre aspecte agraït de la nostra tasca.

TOT PER AL NEN! — Després d'haver-nos acomiadat dels amables companys del Comitè Organitzador, tirem encara Cortis avall. Passada la Plaça de la Universitat hom ja veu brillar les llums de les barraques de la fira, aquesta rastellera encesa de casetes que exhibeixen coses econòmiques, on es troba encara la «Pepe» anacrònica, el clàssic cavall de cartó, el carret, amb la campaneta alegre i drinadora. Encara després tafanegem les botigues petites. Hem parlat, alai mateix, amb els elements dels Comitès d'Obrers dels magatzems més importants de la nostra ciutat: «El Sglo», «Jorba», «Vilardell» (aquest últim, objectes pràctics: vestits, sueters, etc.); tots han posat el màxim esforç a fer d'aquesta setmana una cosa cridanera, alegre i simpàtica. S'han ampliat seccions, s'han decorat façanes i aparadors sota el lema únic de «Tot per al nen»!

A més, les cases esmentades contribueixen a la festa també en el seu primordial aspecte humanitari. Regalen coses per als nens refugiats: joguines, roba i especialment diners. Malgrat que falten dies per a inaugurar-se la Setmana de l'Infant, tot és ple de coses per a ells. Darrera els vidres dels aparadors s'apila en simpàtica confusió aquest món únic i multicolor de les joguines que durant una setmana constituirà la nota més alegre de la ciutat i al mateix temps la felicitat de l'infant, el camarada número 1 de la Revolució.

ARTUR LLORENÇ

La «Setmana de l'Infant» i el S.R.I.

El Socors Roig Internacional s'adreça a tots els nens i ciutadans, perquè es recordin dels infants que Catalunya aixopluga.

«La Setmana de l'Infant» refugiat assolarà una demostració més de l'esforç de solidaritat del poble català envers els infants de les dissortades terres lliures que jauen sota la tirania del feixisme.

Els infants de Catalunya han de pensar en els seus germanets que no tindran una joguina per a distreure les seves hores tristes d'angoixa, per l'absència del pare que proporciona aquests moments de joia i de felicitat i que ara no pot fer-ho perquè a contribuït a la vida lluitant contra els enemics de la llibertat i de la justícia popular.

Ajut Infantil de Reraguada i la «Setmana de l'Infant»

Assoleix un gran èxit la subscripció iniciada per «Ajut Infantil de Reraguada». La quantitat que tenim ahir era de 8.948 pessetes i avui ja arriba a 10.500 pessetes.

El detall de les quantitats recaptades avui, és el següent:
Operaris de la casa Amigó, 60 pessetes; Unió de Treballadors Auto-transport, 112; Nogué, 50; Setena Companyia de Seguretat, 500; Empleats de la casa Suc. de Max G. Buschner, S. A., 50; Treballadors de

la casa Rius i Sals, 118; Cinc pares, 50; Francesc Cartañà, 50; Comissió de Festes de l'Ateneu Burgales, 100; Maria Jové, 50; Cotoniella de Badajona, S. A., 500; Anònim, 100; Nens Alfred i Aurora, 50 pessetes.

Amb aquestes pessetes podem adquirir un equip d'abric i sabates per a 210 infants; però hi ha 1.000 nens que necessiten l'amentat equip i esperem la col·laboració de tothom per a poder ofrenar-lo als infants que fins ara, segons les nostres possibilitats, de no veure'ns afavorits amb nous donatius, és veurien mancats de l'essencial que tant necessiten.

Trameteu les vostres aportacions a «Ajut Infantil de Reraguada» (plaça Urquinaona, 11, pral.).

El Cercle Valencià El Túria i la Setmana de l'Infant

El Cercle Valencià «El Túria», celebrará el vinent diumenge, dia 27, a les quatre en punt de la tarda, un gran festival artístic, a profit de la «Setmana de l'Infant», al seu estatge social (Setge, 18, Poble Sec).

Per a invitar a aquest festival es posaran en escena les comèdies valencianes: «L'organista de Sollana» i «La Consuetud en ma casa».

També hi podrà parlar el renomnat Quadre de Balls Regionals del Cercle Valencià «El Túria».

Resten invitades totes les Penyes i simpatitzants. Es prega als socis llur assistència.

Per a invitar a aquest festival es posaran en escena les comèdies valencianes: «L'organista de Sollana» i «La Consuetud en ma casa».

També hi podrà parlar el renomnat Quadre de Balls Regionals del Cercle Valencià «El Túria».

Resten invitades totes les Penyes i simpatitzants. Es prega als socis llur assistència.

Per a invitar a aquest festival es posaran en escena les comèdies valencianes: «L'organista de Sollana» i «La Consuetud en ma casa».

L'infant, el primer a rebre socors en tota ocasió de calamitat pública

La Unió Internacional de Socors als Infants, institució amb residència a Ginebra, envia a Barcelona una delegació per tal de preocupar-se del socors als infants de les famílies que han hagut d'evacuar llurs pobles i ciutats i d'aquells que, com a conseqüència dels estralls de la guerra, han quedat orfes. La delegació la formen la delegada de la Unió Internacional de Socors als Infants, Mlle. Small, i la famosa doctora ginebrina Mlle. Mette Pictet.

La UIEI és una institució benèfica, a la qual protegeixen infinitat de filantrops de tot el món, per tal que pugui realitzar l'obra que s'ha imposat.

Els principis bàsics de la institució, segons la declaració feta a Ginebra en ésser constituïda, estan fundats en un ideal nascut dels sofriments físics i morals imposats als nens per la Gran Guerra. Fideles a aquest ideal bàsic, la institució no fa cap diferenciació de races, nacionalitats o creences religioses.

Tota l'obra de la UIEI parteix d'aquests cinc punts:

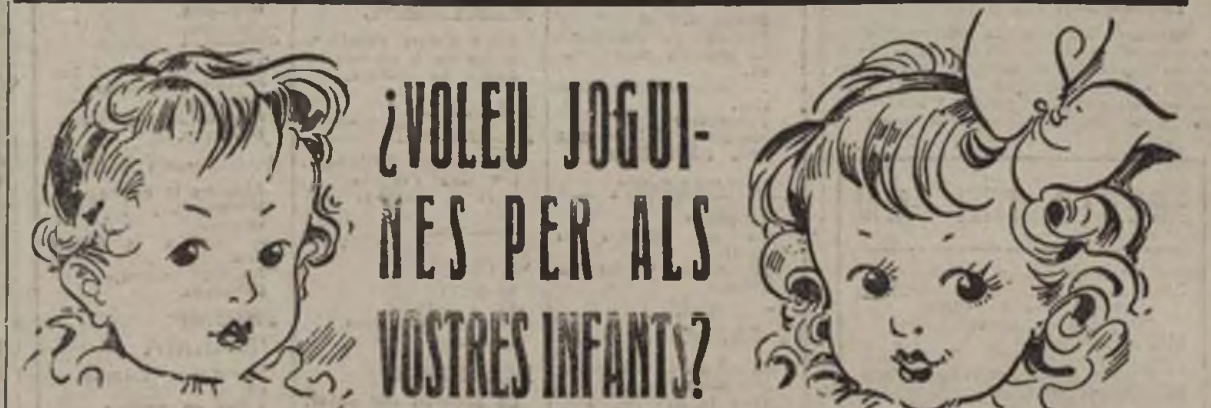
1. L'infant ha d'ésser posat en condicions de realitzar normalment el seu desenvolupament físic i moral.
2. L'infant mal nodrit ha d'ésser alimentat; l'infant malalt ha d'ésser assistit; l'infant retardat en la seva educació ha d'ésser encoratjat a prosseguir-la; l'infant desviat del bon camí ha d'ésser tornat a ell; l'orfe i abandonat ha d'ésser recollit i socorregut.
3. L'infant ha d'ésser el primer a rebre socors en tota ocasió de calamitat pública.
4. L'infant ha d'ésser posat en condicions de guanyar la subsistència i ésser protegit contra tota mena d'exploació.
5. L'infant ha d'ésser educat inculant-li el deure que té de posar les seves millors qualitats al servei dels seus germans.

Seguint aquest programa, la benemèrita institució UIEI ha socorregut els infants víctimes del terratrèmol de Bulgària l'any 1928 i els de Grècia l'any 1932; els de les inundacions de Polònia i l'úid del Japó l'any 1934. Després del desastre d'Esmerina i de l'expulsió dels grecs de l'Àsia Menor, durant els anys 1922-23, la UIEI va socórrer 45.000 infants a Grècia i a Bulgària va reconstruir pel seu compte un poble en el qual molts milers de ciutadans trobaren estatge permanent. Finalment, la seva darrera actuació ha tingut lloc a Etiòpia, on ha portat a cap una obra extremadament humanitària.

Mlle. Small, que ve de delegada a Barcelona, acaba de fer ja un viatge pels fronts de guerra i de la seva visita va fer-ne un magnífic i imparcial informe, resum de la seva estada als fronts dels socorsos i als governamentals, des del 16 d'octubre fins al 27 de novembre.

Com a resultes d'aquest informe, la UIEI ve disposada ara a facilitar vestits, aliments i a facilitar el transport dels infants que es trobin separats dels seus pares, o a transportar-los a l'estranger mentre duri la guerra.

Aquesta és l'obra de la UIEI i la cometa que s'ha imposat la delegació que dintre pocs dies serà a Barcelona.

¿VOLEU JOGUINES PER ALS VOSTRES INFANTS?

VISITEU CASA VILARDELL

on sereu obsequiats amb boniques joguines per tota compra superior a CINC PESSETES amb motiu de la inauguració d'una Secció especialitzada d'articles per a infants a PREUS BARATISSIMS

Cal que visiteu sempre l'Empresa Socialitzada

CASA VILARDELL

VIA LU-RUTI, 9 i 51 (abans Laletana) - NOU TAL. 6 i 38 - FONTANILLA, 17 - SALMÓN, 17 - CÀRME, 73

UNA JORNADA DE VICTORIES ALS FRONTS DE MADRID

"Des d'ací defensem la Pàtria..."

Madrid, 22 (Del nostre corresponent). — Els comunicats de guerra del dia han fet sonar a Madrid un to de clar de victòria. Victòria amb perfils confusos i llunyanos, però amb valoracions de simpatia; no obstant, que això no faci creure a ningú —la malaltia de l'opinió pública s'ha anat curant entre nosaltres— que sonà l'hora del triomf definitiu. Encara no s'ha sentit el cant rotund de la victòria final. Però avui hem d'apuntar a la pissarra dels nostres èxits aquests noms: Moncloa, Usera, Villaverde i la iniciació d'un canvi de moral en els fronts enemics que pot franquejar-nos vianants insospitats.

COMBATS

Una altra vegada a primer pla la silueta proletària dels dinamiters. Homes de Jaen, d'Astúries, de Cartagena... Combatents de primera línia que avui eren la seva última gesta d'aquestes hores: la voladura, a Villaverde, d'un fort i una trinxera feixista, amb centenars de baixes per a l'enemic.

En aquest sector, els homes de la Brigada Lister —primera Brigada mixta en l'organització de l'exèrcit popular— rebutjaren un atac enemic i avançaren, camp endallat, amb les estrofes de «La Internacional» als llavis.

A la Moncloa iniciaren un atac els moros de Franco; però forem nosaltres els qui atacàrem fins que es donà l'ordre de retornar a les trinxeres.

A Usera, la nostra artilleria —jbraus artillers de la Federació de Treballadors de l'Ensenyança— continuà la seva tasca magnífica de tots els dies. Una bateria feixista

fou desmuntada i dos nius de metralladores destruïts. Victòries. Victòries nostres en aquestes dies en què l'enemic reconstruïx el seu exèrcit malmès amb l'esperança posada en l'atac que ell creu decisiu.

Madrid rebutja l'atac. I es fortifica.

ENGANYATS

Ahí vaig ésser a Somosierra. Aquest camí de rocam, tobogan extens que escala les muntanyes de neu, té avui una cara distinta a la d'aquells dies alegres de juliol. S'ha esborrat la caravana heroica dels automòbils lleugers que descarregaven a la serra l'entusiasme i la rapidesa, i s'han obert parèntesis, que aleshores no hi eren, en els missatges creats dels canons.

L'últim combat en aquestes camps de batalla porta la data del 19 de juliol. No es cedí un pam de terreny. Però el més interessant no és el combat, sinó allò que els nostres homes contenen després del combat. —Una minoria de senyors i de lacals de senyors porten els altres a la guerra contra nosaltres— em diu un capità de les Joventuts.

Els mateixos homes del front enemic ens proven aquesta veritat. Es nar el dia que no es passen als nostres rengles dos o tres combatents de l'exèrcit feixista. Soldats o reutes. Reutes que comprenen que aquesta guerra no és precisament la que ells volen fer.

Un requeté —obrer de Pamplona— parlà clar: —Vaig venir a lluitar contra vosaltres en defensa de les meves idees nacionals i de les meves conviccions religioses, que vaig creure amenaçades. Però després de cinc

mesos de guerra veig que no és així. Que italians i alemanys envaïen Espanya i que vosaltres no perseguíu la religió. Si em voleu aquí, estic al vostre costat.

Com aquest de Pamplona hi ha en els rengles del feix molt obers del Nord que han comprat a aquestes hores on hi ha el sentiment nacional i la justícia. Algun passat als nostres rengles ha dit:

—Els falangistes són uns assassins i no tenen res a veure amb nosaltres. Aquí s'hi pot estar.

PARAULES

A Somosierra, a Usera, al Pont dels Francesos, en tots les línies, a la nit, quan no hi ha trets, els homes es parlen de parapet a parapet.

Els nostres combatents desapareixen veritables morts que busquen el cor dels d'enfront.

Una nit, a Somosierra, un milicià cridà: —Parleu d'Espanya i lluitreu les Balears als italians!

Aleshores, des de l'altre parapet, contestà una veu metàl·lica: —Si això fos veritat, jo no seria aquí.

Un minyó m'ha dit que aquella veu era la d'un militar. Havia d'ésser per força la d'un militar cent per cent, quadra i rigid.

Un camarada li digué —seguien content— que tot allò era veritat i que ell, com a espanyol, havia de venir amb nosaltres o engegar-se un tret.

Des de les trinxeres totes les nits els nostres homes diuen les veritats per tal que els altres les sentin. «Tota la joventut espanyola cap en el nostre camp, on no destorba cap idea.» «No som roigs ni perseguim

la religió. Lluitem per la República.» «Des d'ací es defensa la pàtria.»

L'altaveu gegant de la nostra ràdio ha de cridar aquestes paraules en tots els fronts.

LA BOXA ARREU DEL MON

Marcel Thil vol fer com "Bob" Fitzsimmons

Així acabà el seu darrer combat amb Lou Brouillard, l'últim que ha efectuat el campió del món Marcel Thil, en el qual fou declarat vencedor per desqualificació de Lou. Thil afegeix un cop baix que molts cregueren que era k. o.

Alex Taitard, sogre i manager del campió del món del pes mig Marcel Thil i calb com ell, ha declarat als periodistes francesos que el seu gendre i «poulain» farà properament la seva creueta contra un destacat mig fort que podria molt bé ésser el negre John Henry Lewis, veritable campió del món de la categoria, i que en l'esmentat encontre posaria el seu títol en joc, car l'altre títol, el de per riure (smades I.B.U.), no l'interessa, ja que al seu detentor, el belga Gustau Roth, ja l'ha venut i el considera massa dolent per a ell. Hom parla també que el proper contrincant de Thil serà l'anglès Jack Mac Avo, que serviria per a completar la emesa al pont de Marcel abans que aquest s'encares amb Lewis per tal de disputar-li el títol del pes mig fort.

No; cal repetir-ho: Marcel Thil no serà com aquell altre famós calb de la boxa, també pes mig, que hom coneix per «Bob» Fitzsimmons i que arribà a ésser campió del món de totes les categories. Marcel no pot ésser com «Bob», perquè aquest, de disset encontres amb els millors boxadors de la seva categoria i que hom considerava els millors del món, en guanyà dotze per k. o., i Thil, en canvi, dels disset darrers combats que ha efectuat n'ha guanyat dotze per punts, dos per desqualificació, un per infirmitat, un per abandonament i ha fet en un altre matx nul.

El balanç no pot ésser més desfavorable per a Marcel Thil, car mentre «Bob» vencé per k. o. veritables campions, el campió francès s'ha acontentat amb vencer per punts Witt, Piazza, Meroni, Candel, Rolando, Roth, Diamond i algun altre «paquet» per l'estil d'aquesta.

No, Thil no serà un bon mig fort, car en això estem d'acord amb Jeff Dickson que Thil està emunat en pes mig, i que fora arriscat intentar una perillosa aventura de l'actual campió del món a la categoria superior.

De Thil a Fitzsimmons hi ha una gran diferència, creixu, malgrat ésser i haver estat respectivament ambdós calbs i campions del món del pes mig, puix que mentre el campió anglès feta 1 metre 78 d'alçada i pesava un cop que produïa gairebé sempre el k. o., Marcel Thil amida solament 1 metre 72, i quan «pegua» no fa gens de mal, com ho prova el fet que de 95 combats que ha efectuat, solament n'ha guanyat 13 per k. o.

WARRIOR

la Música Catalana serà lliure. La conselleria del Palau expèn tiquets de seient de pati o amfiteatre, al preu d'una pesseta. El producte líquid es destina als Hospitals de Sang i als de la Creu Roja.

KENNEL DE SARRIA
Demà, a dos quarts d'onze del matí. Tarda, a les quatre, i cada dia.

GRANS CURSES DE LEBRERS
Demà, a les quatre de la tarda

GRANJA ROYAL
Totes les tardes, de sis a dos quarts de nou: Gran èxit de CRAZY BOYS ORCHESTRA

RECORDEU-VOS DELS INFANTS!
Heus ací una de les consignes que el Sindicat Mercantil de Barcelona (U.G.T.) ha de donar a conèixer avui.

Recordeu-vos dels nens, i particularment dels nens refugiats a Catalunya.

Compreu les joguines, que els nens que han estat llançats de les seves poblacions per la barbàrie feixista trobin l'ajut del proletariat de Catalunya.

Compreu joguines i porteu-les al Comitè organitzador de la «Setmana de l'Infància», Corts, 658.

Treballadors! Propagueu aquesta consigna del Sindicat Mercantil de Barcelona (U.G.T.)

Els pirates, a la Mediterrània

Han tornat, per a vergonya del món civilitzat, els temps en què la Mediterrània era un mar perillós. Durant segles, els pirates berberiscos solcaven les seves aigües i atacaven els ports del seu litoral i capturaven els vaixells mercants que navegaven entre ells. Xabacs i galioles de les regències de Tunis i Alger, corsaris de Salé i de Rabat, bergantins de Trípoli, sembraven el terror i la mort des de Marsella a Oran i des de Nàpols a Cádiz.

En ple segle XX, com si la Història, astorada, s'hagués detingut, uns novíssims pirates que no porten en el pal major dels seus navells la Mitja Lluna i que es diuen cristians, es dediquen a la Mediterrània a continuar, després d'un període de segles, les tristes i sagnants gestes del banditisme naval nord-africà. I no triplen vaixells de fusta construïts en arsenals de Berberia o comprats a armadors dels Dardanels, sinó que van en creuers i canoners moderníssims que robaren a un Govern legal després de trair-lo.

El «Konsonmola», vapor de comerç rus, anava de la Mar Negra a Bèlgica portant a bord diversos milers de tones de manganès, destinades a una casa de Gant. I un creuer rebel, el «Canarià» sembla, l'ha incendiat i tirat a fons, amb violació infamant del dret de gentes.

Anava el «Konsonmola» tranquil·la al seu lloc d'arribada. La seva tripulació creia que navegava per paratges civilitzats i que no l'amenaçava cap risc, llevat del poc probable d'un accident marítim. I béus ací que de sobte, absurdament, criminalment, es veié intimidada, abordada, atacada i canonejada.

Què ha estat d'aquesta tripulació? Hom ho ignora quan escrivim aquestes ratlles. Un diari soviètic, en comentar el salvatge atemptat, ha dit: «L'incendi i enfonsament del «Konsonmola» és un acte que sobrepassa les anteriors pirateries dels rebels feixistes. Aquests estan jugant amb foc. Encara es aviat per a parlar de les conseqüències que portarà la inesperada provocació criminal dels incendiaris de la guerra. Una cosa és clara. Els feixistes espanyols i els que estan al seu darrera dirigint les seves accions no aconseguiran eludir la responsabilitat per aquest criminal acte de pirateria».

I el «Daily Herald», de Londres, diu: «Està provat que el vapor rus «Konsonmola», tirat a fons per una unitat rebel espanyola, transportava mineral de ferro a Bèlgica i no anava a cap port d'Espanya. L'incident, des del punt de vista internacional, és gravíssim».

Si es gravíssim. Però, què se'n fa donat d'aquesta gravetat transcendental als pirates i a aquells que darrera la cortina, una cortina cada vegada més transparent, mouen els fils de la trama feixista? El feixisme és violència, agressió, menyspreu a la veritat, a la justícia i al dret. El feixisme és un pas enèr en el camí que recorregué la Humanitat d'ençà que sortí de la caverna troglodítica fins que arribà al segle de l'aeroport i de la ràdio. És natural que els feixistes espanyols procedixin d'acord amb la doctrina que professen...

Dratg, Horub, Aradín i altres cèlebres corsaris del segle XVI, no incendien ni mataren sinó quan les circumstàncies els hi obligaven. I no per bon sentiment, naturalment, sinó per càlcul. Seguint el seu ofici, apressaven, captivaven i negociaven rescats. Els nostres feixistes són més criminals que aquells. Destruïren, cremen i assassinen obeint l'imperatiu categoric de la seva malada, freda i covarda. En mar i a terra són iguals. Els metal·ladors de Badajoz, els assassins de l'hospital de Toledo, els botxins del cementiri de Granada, són dignes companys d'aquells que bombardegen el litoral levantí espanyol i canonegen fins a incendiar-lo, un vaixell neutral que navegava indefens sobre la Mediterrània...

FITXES-FITXERS AGUSTI BO

CORTS CATALANES, 596-Tel. 10266-BARCELONA

Si Mussolini desitja la pau a la Mediterrània, que marxi d'Espanya

Així ho diu l'òrgan britànic «Daily Herald»

Londres, 23.—El periòdic «Daily Herald» publica avui un article de fons que ha causat gran emoció entre l'opinió diplomàtica. En ell es diu que les negociacions entre la Gran Bretanya i Itàlia han d'arribar a un acord clar, concret i terminant, respecte a la qüestió espanyola. «Si Mussolini —afegeix el periòdic— desitja de veritat la pau en la Mediterrània, ha de contribuir-hi d'una manera formal i per a això és necessari que deixi d'exercir a Espanya la seva influència».

El fet que el «Daily Herald» faci aquestes afirmacions tan categòriques, té extraordinària importància, ja que té la tradició de reflectir en els seus articles el punt de vista governamental en qüestions de política exterior, i molt més encara quan és el primer cop, des de fa moltes setmanes, que un periòdic anglès s'ocupa de la intervenció italiana a Espanya en termes tan categòrics.

Les discussions del Comitè de no intervenció

Maiki, representant de la U.R.S.S., critica la contesa de Franco i la qualifica de ximple i insolent

Londres, 23.—La sessió d'avui del Comitè de no intervenció ha estat bastant moguda.

El delegat soviètic ha començat els termes de les respostes i ha posat de relleu el contrast que hi ha entre elles, després de criticar severament els termes superbirosos de la resposta de Franco.

El delegat soviètic ha comentat oratoriàficament, s'ha vist que reconeixia algunes de les crítiques del senyor Maiki, i ha defensat la resposta de Franco, de la qual ha dit que únicament era una resposta preliminar. Es veu que la resposta del Govern legal únicament es conegué a través de les informacions de Fremas.

El delegat francès, per tal d'evitar que la discussió degenerés en pugilat, ha demanat que no es discutís el caràcter de les respostes espanyoles, i ha recomanat els delegats dels Estats que sostenen relacions diplomàtiques amb cada una de les parts beligerants, que hi influïssin per a l'acceptació immediata del projecte de control.

El comunicat oficial és molt lacònic i no reflecteix tot el color que ha tingut la reunió. La veritat sobre els incidents d'aquesta reunió està en poder dels representants, i fins a cert punt en coneixement dels cercles diplomàtics que aquest vespre tinen per únic tema de conversa els incidents de l'agitada reunió.

Londres, 23.— Després de la reunió que ha celebrat avui el Comitè de no intervenció, ha estat publicat un comunicat oficial en el qual es diu que s'ha aprovat per unanimitat —amb la sola excepció del delegat de Portugal— una resolució en la qual es proclama la necessitat urgent d'una estricta aplicació de l'acord de no intervenció.

D'altra banda, se sap que l'ambaixador de la U. R. S. S., senyor Maiki, en ésser llegida la nota de Franco, ha dit que estava convençut que aquesta nota no significava res més que una mofa al Comitè i al Govern anglès, perquè aquest darrer és prou bona fe per a voler fer d'intermediari entre el Comitè i el cap feixista. Maiki ha acabat dient que la nota de Franco no és més que una barreja de ximpleria i d'insolència.

LA CREU ROJA
ESPERA EL TEU DONATIU

LLIURAL A LLURIA. 95. 6 FIVALLER. 2 ENTL.

Cartellera del teatre

(A tota als teatres començarà la funció a les cinc de la tarda i a tres quarts de deu de la nit)

APOLLO.—Companya de drames socials. — Director: Salvador Sierra. Primera actriu: Beniqueta Torres. Nit: «EL PROCESO FERRER».

BARCELONA.—Companya de comèdia Parí-Ortiz-Fuentes. — Nit: «LA BOLA DE PLATA».

COMIC.—Companya de revistes Rosita Rodondo i Fina Conesa. — Director: Joaquín Valle. — Nit: «LAS NOVIAS».

ESPAÑOL.—Companya de vodevil. Director: Josep Santpere. Primera actriu: Pepeta Fornier. — Nit: «EN MARIANO DE LA O», òpera flamenca.

NOVETATS.—Companya lírica Marc Rodondo i Antonio Palacios. — Nit: «AGUA, AZÚCARLOS Y AGUARDIENTE» i «LA GRAN VIA» (reformada).

NOU.—Companya lírica catalana. Director: A. Nolla. Primera figura: Enri Vendrell. Nit: «BORIS DEUKALIA».

OLYMPIA.—Teatre de masses. Avui, presentació de «RIEGOS» (Estampes revolucionàries).

POLIORAMA.—Companya de drama català. Primer actor: Enric Borrás. Primera actriu: Assumpció Casals. Avui, tarda i nit: «CELIA, LA NOIA DEL CARRER D'ARBAUS».

PRINCIPAL PALACE.—Companya d'òperes dirigida per Miquel Tejada. Nit: «LA LEYENDA DEL BESOU».

ROBIA.—Companya de comèdies catalanes Maria Vila i Pius Daví. Tarda i nit: «AMUNT I CRITS» i «LES DONES SAVIES».

VICTORIA.—Companya lírica castellana. Nit: «LA DEL MANOJO DE ROSAS».

Cartellera de varietats

TIVOLI.—Avui, nit: Varietats selectes i l'orquestra «Demon's Jazz».

CIRK BARCELONÉS.—Companya de varietats Tarda i nit orquestra Pianos-Gumb.

NOIES.—En tots els teatres tots els serveis estan controlats per la O. N. T. Resta suprimida la revenda, la compra i la venda. Tots els teatres funcionen en règim socialista i per aquest motiu an hi ha entrades de favor.

FRONTO TXIKI - ALAI
Aquesta nit, a les deu: REPETICIÓ DEL GRAN PARTIT: NATI contra LUMI. Demà, tarda, a les quatre: LUMI-TONI contra NATI-AURORA. Detalls per cartells.

FRONTO NOVETATS
Aquesta nit, a un quart d'onze: A PALA: IZAGUIRRE I ARAMENDIA contra ZARRAGA-URZAY. Demà, tarda, a les quatre de sis: A PALA: AZPIOLEA-Chia, UZUOLTA contra HARRU II-UNAMUNO. Detalls per cartells.

FRONTO NOVETATS
Aquesta nit, a un quart d'onze: A PALA: IZAGUIRRE I ARAMENDIA contra ZARRAGA-URZAY. Demà, tarda, a les quatre de sis: A PALA: AZPIOLEA-Chia, UZUOLTA contra HARRU II-UNAMUNO. Detalls per cartells.

FRONTO NOVETATS
Aquesta nit, a un quart d'onze: A PALA: IZAGUIRRE I ARAMENDIA contra ZARRAGA-URZAY. Demà, tarda, a les quatre de sis: A PALA: AZPIOLEA-Chia, UZUOLTA contra HARRU II-UNAMUNO. Detalls per cartells.

FRONTO NOVETATS
Aquesta nit, a un quart d'onze: A PALA: IZAGUIRRE I ARAMENDIA contra ZARRAGA-URZAY. Demà, tarda, a les quatre de sis: A PALA: AZPIOLEA-Chia, UZUOLTA contra HARRU II-UNAMUNO. Detalls per cartells.

FRONTO NOVETATS
Aquesta nit, a un quart d'onze: A PALA: IZAGUIRRE I ARAMENDIA contra ZARRAGA-URZAY. Demà, tarda, a les quatre de sis: A PALA: AZPIOLEA-Chia, UZUOLTA contra HARRU II-UNAMUNO. Detalls per cartells.

FRONTO NOVETATS
Aquesta nit, a un quart d'onze: A PALA: IZAGUIRRE I ARAMENDIA contra ZARRAGA-URZAY. Demà, tarda, a les quatre de sis: A PALA: AZPIOLEA-Chia, UZUOLTA contra HARRU II-UNAMUNO. Detalls per cartells.

FRONTO NOVETATS
Aquesta nit, a un quart d'onze: A PALA: IZAGUIRRE I ARAMENDIA contra ZARRAGA-URZAY. Demà, tarda, a les quatre de sis: A PALA: AZPIOLEA-Chia, UZUOLTA contra HARRU II-UNAMUNO. Detalls per cartells.

FRONTO NOVETATS
Aquesta nit, a un quart d'onze: A PALA: IZAGUIRRE I ARAMENDIA contra ZARRAGA-URZAY. Demà, tarda, a les quatre de sis: A PALA: AZPIOLEA-Chia, UZUOLTA contra HARRU II-UNAMUNO. Detalls per cartells.

FRONTO NOVETATS
Aquesta nit, a un quart d'onze: A PALA: IZAGUIRRE I ARAMENDIA contra ZARRAGA-URZAY. Demà, tarda, a les quatre de sis: A PALA: AZPIOLEA-Chia, UZUOLTA contra HARRU II-UNAMUNO. Detalls per cartells.

Cartellera oficial d'estrenes i reestrenes

SETMANA DEL 21 AL 27 DE DESEMBRE

ACTUALITATS

La tierra de los incas. Escenas wagnerianas. Páscos terrible. Dibujos. Musical.

La ciudad de Bayreuth. Musical.

ALIANZA (P. N.)

Fuisteis de la isla del diablo, por Victor Jory. Diario de luna en el río. La amenaza pública. Comedia.

AMERICA

Deber y disciplina. Brindemos por el amor. El tunante. Dibujos.

ARENES

La llave de cristal. Impetus de juventud. La señal de fuego. Dibujos.

ARNAU, FLORIDA

BROADWAY

El fantasma de Greenwich. Escandalos 1935. Dibujos.

ASTORIA

MARYLAND

Cinco omeletas, por los Quint Diógenes. Deportiva. Por meterse a redentor. Novela.

ATLANTIC

SAVOY

Bellas orillas. Campos de Hungría. El mueble maravilloso. El Quijote de la Mancha. Telenovela. MADRID TUMBA DEL FASCISMO.

BARCELONA

La hiena. La que apostó su amor. El hombre de las dos caras.

BOHEME

ITALIA

El agente británico, por Kay Francis. Viva la marina. Comedia. Dibujos.

GOYA

Shangai. El predilecto. Parque Zoologico. Comedia.

IRIS PARK

La canción del dolor, por Nancy Carroll. La condena redentora. Soy padre. Los reyes en el destierro. Vidas en peligro.

KURSAAL

AVINGUDA

La ciudad sinestra, por J. Cagney. El gran hombrecito. Comedia. Dibujos.

METROPOL

Una dama sin igual, por Gertrude Michael i Paul Cavanagh. La rosa del rancho. La marca de Cain. Comedia.

MISTRAL

Fuisteis de la isla del diablo, por V. Jory. Diario de luna en el río. La amenaza pública. Comedia.

CINEMAR

Todo un hombre. Juventudes rivales. Dias de circo. Musical.

7.656.180'20 pessetes

és la quantitat recaptada fins al dia 22 de desembre corrent a la Conselleria de Defensa a profit de les víctimes de la sublevació feixista. SEGUIMEN ELS DONATIS.

El concert popular de la Banda Municipal

Dimenge vinent, a un quart de dotze del matí, tindrà lloc al Palau de la Música Catalana, el tercer Concert Simfònic Popular de la present temporada d'hivern de la nostra Orquestra Municipal d'Instrumentos de Vent.

Programa: Primera part: «Francesca da Rimini», fantasia simfònica (Tschai-kowsky-Oliva); «El vol del borinot», scherzo (Rimsky-Korsakov - Ricard Lamote de Grignon); «Dances poloneses» (Borodine).

Segona part: «Avant per la Pàtria», obertura, primera audició per la Banda Municipal (Francesc Pujol, J. Lamote de Grignon); «Glossa del Ball de la Moritzganga» (Antoni Caralt); «Tristany i Isolda», Preludi i Mort d'Isolda (Wagner-Oliva); «Remors de la selva», de «Siegfried» (Wagner-J. Lamote de Grignon).

L'accés al segon pis del Palau de

LA UNIVERSITAT, ESCOLA DE CIUTADANIA

Antoni Mª Sbert sabé recollir una bandera trepitjada i l'alça enlaire, molt enlaire...

1928-29, curs gloriós per a la joventut universitària

Dictadura de Primo de Rivera. Odi a la cultura. Hostilitat al pensament. Persecució dura i implacable de la intel·lectualitat. Privilegi per al confessionalisme. Clausura de les Universitats. Pressió i exili per a professors i estudiants liberals. Protests, cada dia més intenses i justificades, de la joventut universitària contra tanta iniquitat.

Les masses escolars, però, estaven disperses. Calia organitzar-les perquè la seva acció cultural i cívica fos una acció forta i efectiva. Un home que ho fagués, Antoni M. Sbert, va ser la Universitat una escola de ciutadania, i comprenent que sense un clima de llibertat — d'autèntica llibertat — el recinte docent no podia realitzar una veritable obra de cultura.

— Antoni M. Sbert — ha dit Alomar — sabé recollir una gran bandera trepitjada i l'alça enlaire, molt enlaire, amb tota la digna audàcia dels seus vint-i-cinc anys rebels. L'any 1927, en plena eufòria de la dictadura, creà la Federació Universitària Escolar, la F.U.E., una organització — apolítica, aconfessional, exclusivament universitària — en defensa de la cultura i de la llibertat.

PERSECUCIÓ D'ANTONI M. SBERT. — La F.U.E. s'enfrontà coratjament amb la dictadura. Antoni M. Sbert, cap visible del moviment, començà amb energia i dignitat aquesta protesta davant del dictador. Primo de Rivera no tingué altre argument que aquest: una ordre d'emprisonament. El 7 de març del 1929, el president de la F.U.E. ingressava a la presó de Madrid. Una setmana després passava a la de Cuenca. De Cuenca a Palma de Mallorca. La segona vegada el tingué en un mes tancat i el traslladaren a Torrelaguna. Finalment el confinaren a Palma.

SBERT (X) en retornar del seu exili de Mallorca (Arxiu)

mentos estranys... (La cançó de sempre). Part dispositiva: sans clausura de les Universitats i les Escoles Especials per espai de dos anys.

Molts estudiants a la presó. S'ha bat el rècord: cinquanta-cinc dies. El proclamem degut.

Amb les Universitats tancades, els estudiants es reunien igualment i prosseguien amb desinterès i entusiasme, la seva intensa campanya antidictatorial. Cada atenció, cada manifestació, ja eren fets amb entusiasme.

28 de gener del 1930. Catapoda de la dictadura. Els estudiants es llancen al carrer a manifestar la seva joia. Uns grups adquireixen, a la Rambla, uns exemplars de «La Nació» i els cremen, tot cridant: «La Nació està que arde!» (En castellà, perquè ho entenguessin els ex-amics del dictador).

RETORN DE SBERT. — Berenguer, autòcrata i pacíficador, amnistia Sbert i els estudiants i professors perseguits i empresonats. El 7 de fe-

brer Sbert arribà a Barcelona, procedent de Palma de Mallorca — on havia estat — a bord del «Jaime I». Al moll, una quantitat extraordinària de gent joia. Luzes de precaucions policials. Per cada trenta estudiants, un de la «Secretaria». A l'hangar de la Companyia Transmediterrània, forces de Seguretat a peu i a cavall.

Les vuit del matí. Sbert, des de coberta saluda emocionat la joventut que acut a rebre'l. Emoció. Oacions i visques. Agitació de banderes de la F.U.E. Escrigui puja al vèrtex. Sbert l'abraça. Aquesta efusió va adreçada a tots els estudiants que han lluitat i que han sofert sota la dictadura.

Una comitè de taxis, materialment carregats d'estudiants, l'acompanya fins a l'hotel. A les onze, a la Universitat. Al capdamunt de l'escala d'honor, una tribuna improvisada. Discurs d'Escrig i Sbert. Després, a la Facultat de Medicina.

L'endemà, diumenge, vermut d'honor al restaurant del Parc. L'ampli local, pleníssim. Discursos de Carner, Bonet, Granier-Barrera, Tardieu, Fiol, Font, González, Valls-Taberner, Escrig i Sbert.

EPÒCA BERENGUER. — Però Berenguer, lluny de rectificar la conducta antilibertatària, anticultural, de Primo de Rivera, persistí i aguditzà el malestar. Pocs dies després d'èsser al Poder — el dia 11 de febrer — en sortir els estudiants del Teatre Novetats — on la Tuna Compostelana havia donat un concert — foren hostilitzats per elements de «Penia Ibèrica». S'entaulà una lluita forta. Tres estudiants ferits: Escoda, Moles-Caubert i García Masó.

Les coses seguien així. Els grups feixistes es llançaven amb tota impunitat — al carrer i al recinte universitari — contra els estudiants.

Les Universitats, eren plenes d'agents provocadors. Les presons tornaven a animar-se. La F.U.E., sota el guiatge d'Antoni M. Sbert, formulà unes peticions al Govern. No van merèixer ni la cortesia d'una resposta formal ni la intransigència. Nova ordre de vaga escolar. Decisivament, el problema no era a la superfície, sinó en els fons. Era una qüestió de règim.

25 de març del 1931. Successos de Sant Carles, a Madrid. Tiroletg intensíssim. Més de quatre mil ferits. Destroça del quibran de l'Hospital. Dos morts. Molts ferits.

La matèria tarda, a Barcelona, un grup d'estudiants es reuniren al Passeig de Gràcia. En plena via pública organitzaren per a l'endemà una ofensiva. En efecte, al matí del dia 26, a primeres hores, hi havia molts estudiants i no estudiants, entre els quals Joaquim Vilella i Molins i Fàbrega — que no havien foliat mai — a la Universitat. Pel balcó central operà una pancarta: «Queda proclamada la República a la Universitat». Els ciutadans que transluïen per la Plaça, oacionaren la pancarta. Les forces de Seguretat, a les ordres del capità Regadera, començaren a disparar contra l'edifici universitari. Els estudiants responien igualment. S'entaulà una batalla campal.

Diué dies després: la República.

ANTONI M. SBERT, CONSELLER DE CULTURA. — La República, portà Antoni M. Sbert al Parlament. Deixà aleshores la presidència efectiva de la F.U.E. Li fou atorgada, merescudament, la presidència honorària. Sbert ha continuat treballant seriosament, amb fe i amb eficàcia, a favor de la cultura i de la Universitat.

Dr. Lluís Companys — home clarividient — ha fet conseller de Cultura el fundador de la F.U.E., Antoni M. Sbert.

J. M. LLADO FIGUERES

LA DIADA DEL COMBATENT

Ja heu consultat a la comissió de dones antifeixistes que organitza la DIADA DEL COMBATENT, la memòria de donatius que poden aportar vosaltres i les vostres companyes?

Aneu avui i cada dia de 9 a 2 i de 4 a 8, a les oficines de la DIADA DEL COMBATENT, a la Rambla de Catalunya, 34, pral. i us informaran.

SOCORS ROIG INTERNACIONAL

En aquests moments, que hi ha éssers que exposen llurs vides per la causa de la llibertat, no podem ésser de reraguarda restant parats ni menys indiferents.

En aquesta diada tradicional, en què a totes les llars i més a les propietàries, se celebra a mesura de llurs mitjans econòmics, la festa a l'escalf de la llar i al voltant dels éssers estimats, és completament necessari que els que estem a reraguarda prestem el nostre esforç i aportem el nostre ajut, perquè els dies de Nadal i primers d'any siguin de plaer i felicitat per a aquells germans nostres que lluiten contra el criminel feixisme als rengles del front.

Ahora també, el Socors Roig Internacional, veritable sentinella de la reraguarda, formidable impulsor de l'esperit de justícia i solidaritat en els nostres germans del front, fa avinent a tots els antifeixistes de Barcelona i de la resta de Catalunya, que és precis que aportin llurs donatius, que recaptin per mitjà de llistes, i que organitzin festes per tal de contribuir a les estretes del combatent.

Que totes les organitzacions antifeixistes, sense distinció de matrios col·laborin amb llurs quantitats en aquesta diada; que aquesta massa neutra que treballa, que és belluga, que viu dintre de tota gran ciutat, ajudi i aporti el seu gra de sorra vers els milicians de la llibertat.

Manquen pocs dies, el factor temps és molt important. Les estretes al milicià que lluita en defensa de la República democràtica no poden mancar, pel fet que aquests germans nostres no manquen pas al seu lloc de lluita, per a defensar la causa de la cultura que és la causa del poble.

Així doncs, aporteus els vostres donatius a les oficines generals del Socors Roig Internacional (passeig de Pi i Maragall, 38 i 37, abans passeig de Gràcia), i també a totes les oficines de recaptació de les districtes de Barcelona del S. R. I.

Comunicats de guerra

DEL CONSELLER DE DEFENSA AL PRESIDENT DE CATALUNYA

Comunicat d'ahir al vespre: «Al sector d'Orcel hi ha hagut lleugers trets a Fornillos, Tiers i La Granja».

Al sector de Sàstago l'enemic ha bombardejat amb l'artilleria del 105 i foc de metralladora les nostres posicions i fou eficaçment contrabatat per la nostra artilleria.

A Azuara s'han presentat dos fugitius que venien de Saragossa fugint de l'opressió feixista.

Els altres sectors l'espera boira ha impedit tota activitat guerrera i ha impossibilitat la tasca de la nostra aviació».

DEL MINISTERI DE LA GUERRA

València, 23. — Comunicat oficial facilitat pel Gabinet d'Informació del Ministeri de la Guerra, a les 9'30 de la nit.

«Front del Centre. — Al sector de Guadalajara, a Tarazona i als sectors de Somosierra, duels d'artilleria. Els nostres canons han batut eficaçment les posicions enemigues, i han destruït parapets i refugis. Als nostres rengles, cap baix».

Al sector de l'Ebre, l'activitat s'ha reduït a foc d'artilleria.

El feixisme ha tirat els seus obusos damunt el casc de la capital, i han produït lleugeres destruccions. El snorters canons han batut les posicions enemigues, i hostilitat els feixistes».

L'aviació rebel ha bombardejat les nostres posicions de Romanillos, Majada Honda i les Rozas.

Els nostres milicians han aguantat el bombardeig amb gran serenitat, sense que afortunadament s'hagin causat baixes.

Al sector de Boadilla, les nostres heroiques milicies han iniciat un avanç, a les setze hores, però sense trobar resistència. Han estat amb sorpresa que gairebé no hi havia enemics; els que han trobat han estat batuts eficaçment.

En aquest avanç, de cinc quilòmetres, han estat trobats gran nombre de cadàvers i forces ferides, a més d'abundant material de guerra: morters, fusells, metralladores i municions.

Entre les baixes feixistes hi havia alguns oficials i molts moros.

Tot fa creure que en aquest sector ha esclatat una sublevació entre els rebels, entre les forces feixistes i els regulars que el guarnien.

Les nostres tropes fortifiquen les posicions conquistades.

Als altres fronts, res de nou».

DEL MINISTERI DE MARINA I AIRE

València, 23. — Comunicat del Ministeri de Marina i Aire de les nou de la nit.

A migdia d'avui fou bombardejada l'estació ferroviària de Mèrida, damunt la qual llançaren els nostres aparells dotze bombes de cent quilos i sis de cinquanta, les quals produïren grans danys a les instal·lacions.

Damunt Madrid s'han efectuat continus serveis de reconeixement, sense novetats.

Al Nord foren bombardejades les posicions enemigues de Motricio i Zumaya, a la costa gipuscoana. També fou bombardejat tot el front Est de la mateixa província espanyola, Moudragon.

ULTIMA HORA

prega a tothom que hagi d'enviar-nos notes, avisos, etc., que no faci amb participació necessària reduïda. L'única casella de paper no ens permet publicar notes extenses

La guerra, al Nord

Un atac dels facciosos a la carretera de Burgos ha estat victoriosament rebutjat

Bilbao, 23. — Els recents avanços fets per les milícies santanderines, en els quals aconseguiren apoderar-se de diversos pobles, provocaren, com era d'esperar, una reacció de l'enemic.

Efectivament, avui s'han presentat davant les nostres posicions nombroses forces procedents de Burgos, que venien decidides a desallotjar-nos del terreny que havíem ocupat i a deixar novament lliure la carretera de la capital on residia l'anomenat govern nacional, que a més d'ésser tallada per nosaltres queda completament dominada i sota el nostre foc en una gran extensió.

L'empenta enemiga fou molt forta. Les nostres tropes estaven ben fortificades i rebutjant l'atac dels rebels. El combat durà força estona. Finalment els facciosos fugiren i deixaren sobre el camp quaranta cadàvers. Hom calcula que aquest intent els ha costat moltes baixes.

També s'han passat avui als nostres rengles, procedents de la província de León, molts paisans que venien fugint del terror feixista. Venien afamats i gairebé nus.

S'ESPEREN DESERCIÓNS EN MASSA ENTRE LES FORCES FACCIOSSES A ASTÚRIES

Gijón, 23. — Avui ha estat dia de

A GIJÓN S'HA CONSTITUÏT EL NOU FRONT POPULAR

Gijón, 23. (Servei exclusiu de Febus). — Ha estat constituït, després de noves reunions, el nou Comitè del Front Popular, que ha quedat format així:

- Presidència: Guerra i Comerç: Partit Socialista.
- Indústria i Assistència Social: C. N. T.
- Treball: F. A. I.
- Sanitat: Joventuts Llibertàries.
- Obres Públiques i Propaganda: «Luzqueria Republicana».
- Finances i Justícia: Joventuts Socialistes Unificades.
- Agricultura i Instrucció Pública: Partit Comunista.
- Comunicacions i Marina: Unió Republicana.

El Comitè ha decidit:

«L'activitat pública, a més de les manifestacions que confirmen les festes per escapats anteriors. Han insistit molt en què no passarà gaire temps sense que aquestes escapades, avui pot dir-se individuals, ho siguin en massa, car l'oficialitat està molt desmoralitzada i ni davant la tropa s'està de fer manifestacions en sentit contrari per als alts caps del moviment».

També s'han passat avui als nostres rengles, procedents de la província de León, molts paisans que venien fugint del terror feixista. Venien afamats i gairebé nus.

Gijón, 23. — Avui ha estat dia de

El Comitè ha decidit:

«L'activitat pública, a més de les manifestacions que confirmen les festes per escapats anteriors. Han insistit molt en què no passarà gaire temps sense que aquestes escapades, avui pot dir-se individuals, ho siguin en massa, car l'oficialitat està molt desmoralitzada i ni davant la tropa s'està de fer manifestacions en sentit contrari per als alts caps del moviment».

També s'han passat avui als nostres rengles, procedents de la província de León, molts paisans que venien fugint del terror feixista. Venien afamats i gairebé nus.

Gijón, 23. — Avui ha estat dia de

El Comitè ha decidit:

«L'activitat pública, a més de les manifestacions que confirmen les festes per escapats anteriors. Han insistit molt en què no passarà gaire temps sense que aquestes escapades, avui pot dir-se individuals, ho siguin en massa, car l'oficialitat està molt desmoralitzada i ni davant la tropa s'està de fer manifestacions en sentit contrari per als alts caps del moviment».

També s'han passat avui als nostres rengles, procedents de la província de León, molts paisans que venien fugint del terror feixista. Venien afamats i gairebé nus.

Gijón, 23. — Avui ha estat dia de

El Comitè ha decidit:

«L'activitat pública, a més de les manifestacions que confirmen les festes per escapats anteriors. Han insistit molt en què no passarà gaire temps sense que aquestes escapades, avui pot dir-se individuals, ho siguin en massa, car l'oficialitat està molt desmoralitzada i ni davant la tropa s'està de fer manifestacions en sentit contrari per als alts caps del moviment».

També s'han passat avui als nostres rengles, procedents de la província de León, molts paisans que venien fugint del terror feixista. Venien afamats i gairebé nus.

Gijón, 23. — Avui ha estat dia de

El Comitè ha decidit:

«L'activitat pública, a més de les manifestacions que confirmen les festes per escapats anteriors. Han insistit molt en què no passarà gaire temps sense que aquestes escapades, avui pot dir-se individuals, ho siguin en massa, car l'oficialitat està molt desmoralitzada i ni davant la tropa s'està de fer manifestacions en sentit contrari per als alts caps del moviment».

També s'han passat avui als nostres rengles, procedents de la província de León, molts paisans que venien fugint del terror feixista. Venien afamats i gairebé nus.

Gijón, 23. — Avui ha estat dia de

El Comitè ha decidit:

«L'activitat pública, a més de les manifestacions que confirmen les festes per escapats anteriors. Han insistit molt en què no passarà gaire temps sense que aquestes escapades, avui pot dir-se individuals, ho siguin en massa, car l'oficialitat està molt desmoralitzada i ni davant la tropa s'està de fer manifestacions en sentit contrari per als alts caps del moviment».

També s'han passat avui als nostres rengles, procedents de la província de León, molts paisans que venien fugint del terror feixista. Venien afamats i gairebé nus.

Gijón, 23. — Avui ha estat dia de

El Comitè ha decidit:

«L'activitat pública, a més de les manifestacions que confirmen les festes per escapats anteriors. Han insistit molt en què no passarà gaire temps sense que aquestes escapades, avui pot dir-se individuals, ho siguin en massa, car l'oficialitat està molt desmoralitzada i ni davant la tropa s'està de fer manifestacions en sentit contrari per als alts caps del moviment».

També s'han passat avui als nostres rengles, procedents de la província de León, molts paisans que venien fugint del terror feixista. Venien afamats i gairebé nus.

Gijón, 23. — Avui ha estat dia de

El Comitè ha decidit:

«L'activitat pública, a més de les manifestacions que confirmen les festes per escapats anteriors. Han insistit molt en què no passarà gaire temps sense que aquestes escapades, avui pot dir-se individuals, ho siguin en massa, car l'oficialitat està molt desmoralitzada i ni davant la tropa s'està de fer manifestacions en sentit contrari per als alts caps del moviment».

També s'han passat avui als nostres rengles, procedents de la província de León, molts paisans que venien fugint del terror feixista. Venien afamats i gairebé nus.

Gijón, 23. — Avui ha estat dia de

El Comitè ha decidit:

«L'activitat pública, a més de les manifestacions que confirmen les festes per escapats anteriors. Han insistit molt en què no passarà gaire temps sense que aquestes escapades, avui pot dir-se individuals, ho siguin en massa, car l'oficialitat està molt desmoralitzada i ni davant la tropa s'està de fer manifestacions en sentit contrari per als alts caps del moviment».

També s'han passat avui als nostres rengles, procedents de la província de León, molts paisans que venien fugint del terror feixista. Venien afamats i gairebé nus.

Gijón, 23. — Avui ha estat dia de

El Comitè ha decidit:

«L'activitat pública, a més de les manifestacions que confirmen les festes per escapats anteriors. Han insistit molt en què no passarà gaire temps sense que aquestes escapades, avui pot dir-se individuals, ho siguin en massa, car l'oficialitat està molt desmoralitzada i ni davant la tropa s'està de fer manifestacions en sentit contrari per als alts caps del moviment».

També s'han passat avui als nostres rengles, procedents de la província de León, molts paisans que venien fugint del terror feixista. Venien afamats i gairebé nus.

Gijón, 23. — Avui ha estat dia de

Londres, París i Berlín conversen

Hitler concedeix gran importància a les entrevistes diplomàtiques

Berlín, 23. — De font autoritzada se sap que s'han entaulat conversacions diplomàtiques entre Berlín, Londres, París, de tal importància, que el canceller Hitler, que habitualment passa aquestes festes a la seva residència particular, ha decidit romandre a Berlín mentre duren aquestes conversacions.

Londres, 23. — El corresponent del «Times» a París, publica un article concebut en els termes següents:

«La recent renovació d'una nota urgent donant compte de les reivindicacions colonials alemanyes i les reaccions de l'opinió pública anglesa a aquest respecte, han decidit el Govern de París a examinar curiosament el problema. L'activitat francesa pot resumir-se en poques paraules. Si Alemanya està disposada a considerar-se satisfeta amb el lliurament d'unes colònies, a canvi de deixar d'una vegada resolta una solució general europea, se li han de donar. Si amb això no s'ha d'aconseguir altra cosa que servir l'ambició nacionalista, França està resolta, per la seva part, a no realitzar cap sacrifici, puix que en lloc de prestar un favor a un bon veí, el que faria seria reforçar un veí perillós per a França».

Abans que passés al control d'Alemanya una sola polzada del territori administrat per França, cal canviar tota l'orientació de la política alemanya, i les amenaces han de desaparèixer, per a donar pas a les garanties.

El rearmament colossal s'ha de substituir per una reducció, o almenys, una limitació o control dels armaments. En lloc d'una mobilització industrial econòmica, febril i belluosa, cal tenir l'evidència d'un apacigament, únic mitjà de demostrar el desig de perseguir i assegurar la pau.

Si aquesta reivindicació està basada sobre consideracions de prestigi únicament, seria compresa, encara que constituiria un motiu de sospita per a l'opinió pública francesa, puix que el prestigi és una droga de dosificació i freqüència creixents i necessàries, les despeses de la qual han de pagar els altres països».

«Però el Reich cerca l'obtenció de colònies, perquè el país té necessitat de primeres matèries, sense les quals es produiria una explosió inevitable. Adhuc abstenint-se de contestar que construint menys canons es podria comprar més quantitat de matèria i de primeres matèries, els francesos estan disposats a acceptar la tesi alemanya i a discutir-la, encara que la seva actitud s'inspiraria en la preocupació de col·laborar amb la Gran Bretanya i que dependria que els altres països adoptessin igual actitud».

Adhuc en el cas que el Reich no tingués res a demanar al món, la importància que reveseix la seva actual intervenció a Espanya, seria de tal naturalesa que podria contribuir més que qualsevol altra cosa a l'explosió que s'eviti. De fet, ha existit una notable reacció en l'actitud de les esferes oficials en els últims dies, i Delbos ja va tenir cura d'informar el Govern alemany per via diplomàtica que si l'ajut als insurgents espanyols prenia proporcions substancials, França abandonaria la política de no intervenció, i va indicar també al Govern de Berlín que França i la Gran Bretanya no tolerarien la invasió virtual d'Espanya per Alemanya».

París, 23. — Les disposicions dictades per Frick sobre el lliurament de passaports als alemanys que estan subjectes a les obligacions militars, han desvetllat una gran emoció als cercles polítics d'aquesta capital, principalment als cercles estrangers on es relaciona la dita disposició amb les recents mesures preparatòries de la mobilització civil del país, i el reforç de les guarnicions a certes regions del Reich. Cal fer notar que aquestes desercions es realitzen malgrat la legislació sobre les divises estrangeres que oposa ja considerables dificultats als alemanys que desitgen viatjar per l'estranger.

Les esmentades disposicions adoptades pel ministre alemany de l'Interior, són degudes al fet que el nombre de desercions ha assolit una xifra tan considerable que ha obligat el comandament militar a controlar rigorosament la sortida de subdits alemanys, susceptibles d'ésser alistats en cas de necessitat.

Londres, 23. — La situació econòmica d'Alemanya inquieta la premsa de províncies, la qual tem que aquesta situació pugui repercutir en la política exterior del Reich. El «Yorkshire Post» expressa a més la temença que Hitler, malgrat els consells del seu Estat Major, s'entesti a transmetre cinc divisions a Espanya. El «Manchester Guardian», diu: «Un país que manté deliberadament a un nivell baix els salaris dels obrers i els priva de menjar en temps de pau es fa directament responsable de l'agitació creada entre els pobles». Acaba dient que Alemanya estudia un cop d'efecte a Espanya, a Txecoslovàquia o a Danzic, i diu que vagi amb compte, perquè ha acabat a Europa l'època en la qual, per mitjà d'amenaces, es poden obtenir concessions.

«Cap país no concedeix a la pau més valor que França...», ha dit Blum

París, 23. — El President del Consell de ministres, Léon Blum, ha estat invitat com a hoste d'honor a l'apat setmanal que celebra l'Associació de la Premsa Anglo-americana, i ha pronunciat a l'hora de les postres un discurs, en el qual ha dit, entre altres coses:

«És absolutament inconcebible i absurd que es pugui pensar que podem desaparèixer demà com a Germans».

Tot seguit Léon Blum expressà la seva confiança absoluta en què el seu Govern romandria al Poder fins que la seva tasca hagués quedat completament realitzada.

«No sóc —afegeí— jutge imparcial en aquest assumpte, però jo pregunto què podria substituir-nos».

«Si el Front Popular no hagués agafat les regnes del Govern en el moment en què ho feu, s'hauria obert el camí a la dictadura, i s'hauria enfonsat una democràcia més».

«Mentre es mantinguin unides les democràcies de França, Gran Bretanya i els Estats Units, es mantindrà la democràcia al món».

«No creiem inevitable la guerra. I tot tot, quant està al nostre abast per tal de mantenir la pau».

«Cap país no concedeix a la pau més valor que França. Quin país ataquem?»

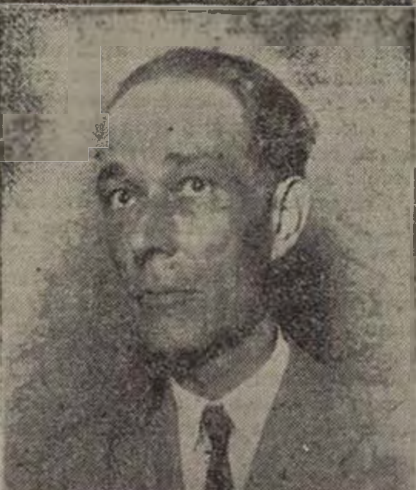
Léon Blum acabà dient, enmig de grans aplaudiments:

«Vivim al dia salvant els obstacles tal com es presenten, però aconseguint vèncer-los un a un».

LA CARICATURA DEL DIA

A LA MEMORIA DE L'AVI

L'acte de diumenge a Belles Arts

UNA ESTELA DE DOLOR

Vint-i-cinc de desembre del 1933. Nadal. Dos quarts de set del matí. Francesc Macià entrava en període agònic. Milla hora més tard va perdre la paraula. A les onze, quan la campana de la Catedral donava la primera batallada, l'avi deixava d'existir. Als dos costats del lit, Ventura Gassol i Joan Alavedra li aguantaven les mans. Ventura Gassol fou el qui li tancà els ulls. Humbert Torres, emocionadíssim, es precipità damunt del cos inanimat del President i li besà el front. Francesc Macià, l'home símbol en vida, havia mort! La notícia s'escampà amb singular rapidesa per la ciutat, cobrint-la amb una estela de dolor autèntic i pregon. Externament, el dol era expressat per multitud de banderes catalanes —aquell drap sagrat que tant

estimava Francesc Macià— his-sades a mig pal. En el cor de tots els ciutadans una emoció viva un sentiment intens, reflectit en els rostres. Macià, que havia fet vibrar tantes vegades a l'unison la pàtria nostra, aquell Nadal la feia vibrar de dolor. Si abans l'havia unida en l'esperança i en l'entusiasme, aleshores la unia en el dolor i en l'enyorament. Perquè minuts després d'haver mort, Francesc Macià, el poble ja l'enyorava. Enyorava la seva figura senyora; la seva paraula càlida; el seu mirar dolc; la seva fe en els destins de la Pàtria catalana... I en enyorar Francesc Macià, el poble li havia aïrat en el seu cor un monument de gratitud i s'havia con-jurat a seguir el seu exemple magnífic.

Aquell Nadal no va celebrar-se a Catalunya, com s'havia celebrat els altres anys. Aquell apart familiar extraordinari, imposat per la tradició, tenia lloc a les llars catalanes sense l'alegria habitual. L'ombra de l'avi presidia totes les taules. En el pensament de tots els bons catalans hi havia la silenciosa cambra de la Casa dels Canonges, en la qual Francesc Macià dormia el son etern. Als llavis de tothom hi havia el comentari just i emocionat a l'exemplar i honesta figura de l'avi. Si el cor de Macià havia batejat sempre per tot el que significava felicitat i prosperitat per als catalans, el cor del poble, aquell dia de Nadal, batejava per la pèrdua de l'alliberador de Catalunya.

Va morir massa aviat...

Macià va morir massa aviat. El seu cos va trair la seva ànima. Aquesta, era tan jove i tan ferma, que en cap moment no va acusar el més lleuger tic senil. Macià no esperava la Mort. Si la Mort l'hagués escollit de cara, l'hauria desafiada i l'hauria vençuda. Però la Mort, hipòcrita, se li arraulí als dintres i l'arrossegà al sepulcre d'una manera — tots ho sabem — gal-rebé fulminant. Qui podia sospitar que Macià anés a morir, ell que era robust i espiat com un pi, que és l'arbre català per excel·lència? Qui, dels que hi parla-ren set o vuit dies abans, s'imaginava que Catalunya estava a punt de perdre el seu guia i el seu allibe-rador?

Que n'han passat de coses en aquests tres anys!... A moments, en cloure els ulls, hom s'imagina Macià viu, pilotant amb mà robusta el vaixell de la pàtria. Es ni tan sols versemblant creure que el seu temps es-forçat hagués defallit davant la reacció contrària? La nostra imaginació, a voltes, creu veure Francesc Ma-cià, en funcions de cap militar del poble del 6 d'octu-bre, lluitant i vençant, perquè Macià, sempre que llui-tava, venia.

Si la seva presència en un simple cartell electo-ral va facilitar enormement la victòria del 16 de fe-brer, qui és capaç de dubtar que la seva presència real en un moment de lluita armada no hauria emès fins al paroxisme l'entusiasme dels combatents?

Una victòria decisiva el 6 d'octubre, hauria barrat la porta a la temptativa criminal del 19 de juliol. Ni As-túries no hauria sofert el seu martiriol i la reacció no hauria tingut forces per a aixecar mai més el cap. Però tots sabem que hi hagueren mals pastors i tots sabem qui eren i com es diuen i on són. No trobareu cap mal pastor d'aquells ni al front de guerra actual,

ni a cap lloc de responsabilitat a la reraguarda. No volem seguir parlant-ne, per tal com l'ombra augusta de Macià ens priva de sentir fins a determinades m- sèries humanes.

Macià tenia una doble personalitat. Era polític i era militar. Sota el primer aspecte, l'obra de l'allibe-rador de Catalunya té un continuador insigne en la personalitat preclara de Lluís Companys, president dels nostres destins en circumstàncies enormement di-fícils. Tenim la certitud que els passos que dona l'il-lustre President i les decisions que adopta, són, en ab-solut, les que Macià hauria pres en l'ordre polític.

Però en l'ordre militar sí que trobem a faltar, do-loresament, el seu temps i el seu coratge. No volem pas ni suposar que els homes que han assumit la di-recció tècnica de la campanya a les nostres fronteres catalanes no exercixin amb dignitat i amb perícia la seva missió transcendental. Creiem que tots fan el més i el millor que poden i saben. Però convingut com estem de la influència de l'imponderable en els moments aguts de la Història, entenem que la força indomable de la ullada del cabdill desaparegut hauria impulsat vigorosament tots els esforços i hauria acon-segut unir i centuplicar la contundència.

Avui, mentre Catalunya plora la desaparició del seu cabdill, el poble que va copsar-ne l'emptesa i la decisió defensiva coratjosa la llibertat que ell va donar-li i mala per dur-la fins on ell hauria vol-gut dur-la i l'hauria duta de no haver-se travessat la Mort en la seva actuació nobilíssima. Lloada sigui la memòria del cabdill de Catalunya, mirall i exemple de cavallers, de militars i de ciutadans!

F.

ANECDOTARI

A Torelló, en assegurar a taula, un home s'atansa al President: —Senyor Macià, la meua mare està impedida. No us pot venir a veure. Voleu venir a veure-la vós? Macià deixa el banquet i, sota una pluja tenaç, amb sang fins als turmells, travessa carrers i places. I en entrar en una cambra, una pobra dona asseguda, immòbil, mu-da, el mira llargament amb un es-guard ple de llàgrimes...

Ostrowsky, delegat dels Soviets, el compara a Lenin. I, en dir-li l'Algu-der que Macià parla poc, Ostrows-ky salta: —No cal pas. Només ha de mirar.

Un dia diuen a Macià que es guardi del poble. —Guardar-me del poble? ¿Que no veieu que ja no fóra Macià? Si el que em diu fos possible, ja no val-dria la pena de viure.

Tothom sap amb quina viril gen-tilesa el President anà a l'operació. Primer, la s'hi donà. Després, aquan-tà sense una queixa. Quan la segona operació, el bis-turi punxà, un moment, la carn vi-

va i Macià féu un ai! Tot seguit, però: —Dispenseu — digué al doctor Co-rachan —, us prometo que no em queixaré més.

Hi havia hagut un atemptat per-sonal i algh indicà al President la conveniència de guardar-se.

Macià va riure.

—Hi ha una cosa pitjor que a un el matí — digué — i és la por que a un el matí.

Macià és a Rússia. El Govern dels Soviets li ha fa-cilitat una senyoreta intèrpret que, unes hores cada dia, acompanya a ell i el seu secretari a visitar fàbri-ques, institucions culturals, etc. D'amagat de Macià, el secretari i la senyoreta queden a trobar-se al després i anar al cinema.

Macià no ha vist res, doncs no sap res — ja el secretari.

I quan arriba l'hora, Macià diu: —Me'n vaig al lit. I l'altre, disloclent: —Tan aïrat? Jo encara trigaré una estoneta.

Aleshores Macià treu unes mon-edes de plata i fa: —Vós deueu estar malament de diners. Teniu. Comprau-li flors...

Pau Iglesias arriba a Lleida i do-na una conferència. El cap del Par-tit Socialista és un home amb una barbeta, que duu una bufanda al coll i té aspecte de bona persona.

La ciutat, però, està esperada. La gent tanca les portes. Els pocs que van a escoltar-lo, quan l'han sentit el deixen. A l'hora de dinar, Pau Iglesias es troba sol.

I, aquella tarda, el tinent coronel Macià, casat amb la pubilla Llanu-ca, el nom més fort de la eprouin-cia, arriba al Casino i, davant l'as-torament de tothom, diu:

—He tingut Pau Iglesias a dinar a casa. M'ha agradat aquest home! És sobri, senzill, humà...

(De l'Anecdotal de Fran-cesc Macià, del llibre «El fet del dia», de J. Alavedra)

TRES MESOS ABANS...

de morir. Vegeu la figura senyora de Macià. L'avi parla al poble de Catalunya, aquest poble que no l'oblidarà mai més, que el venerarà sempre... És al peu del monument de Rafael Casanova, l'11 de setembre del 1933, aquell any tràgic que rens havia d'... Macià per sempre... (P.F.)

Esquerra Republicana de Cata-lunya ha organitzat per al pròxim diumenge un acte d'homenatge a la memòria del primer President de Catalunya, Francesc Macià.

Un altre mite? No. No serà un acte com tants d'altres, serà una solennitat i delicada manifestació de recordança. Les multituds cata-lanes s'aplegaran a l'esplendíssim Palau de Belles Arts i escoltaran la veu dels homes que visqueren amb Macià i cooperaren amb ell en la tasca de redreçar Catalunya.

UNA GRAN BANDERA...

Prop del Palau de Belles Arts, assenyalant a les multituds el lloc de la magna concentració, s'alçarà un pal de 25 metres del qual pen-jarà una gran bandera catalana. Serà una mena d'herald...

EL PALAU DE BELLES ARTS

S'ha triat per a l'acte un dels locals més espaciosos de Barcelona per a encabir-hi la gran gernació que acudirà de tot Catalunya. L'implissim saló serà adornat es-casament per una col·la de pintors que desenvoluparan el projecte tri-at pel consorci d'arquitectes i escultors Marc A. La part superior don

es muntarà la gran tribuna de pre-sidència hi haurà col·locat un reel-xidíssim retrat de Macià que sor-prondrà per les seves dimensions.

El saló de Belles Arts ja té prou bellesa perquè calguin afegiments que per més seriosos que fossin no s'adrien a la seva magnificència. No res d'enfards. Tota la decora-ció es concretarà a destacar la fi-gura emotiva i delicada de Macià.

LA FAÇANA

A la part superior de la façana del Palau hi serà plaçat el nom gloriós de Macià amb unes lletres d'una gran vistositat.

BANDERES CATALANES

Les banderes de tot Catalunya constituiran la guàrdia d'honor, simbòlica, al gran patriota. L'or i el vermell de les banderes portaran la sentor de tots els paisatges cata-lans. Marc esplèndid i únic de l'acte

L'ORGUE DEL PALAU

En començar l'acte, el monumen-tal orgue del Palau farà sentir a les masses el plany sostingut de

«L'Emigrants. En acabar, vibraran totes les veus amb l'himne triom-fal nacional.

LA BANDA DE LES MILICIES

També sentirem les veus dels nostres combatents de la columna «Francesc Macià-Lluís Companys». Ja que ells no hi poden ésser per-què la pàtria els reté lluny del país per a defensar-se, la Banda de Mús-ica d'aquella columna expressarà amb les notes vibrants d'«Els Se-gadors» la seva fidelitat a Catalu-nya, fidelitat que farà present en el moment en què entraran al Palau de Belles Arts S. E. el President de Catalunya Lluís Companys.

ELS ALTAVEUS

A l'interior del Palau s'han dis-posat uns potentíssims altaveus per-què la veu dels oradors arribi clara i precisa als oients.

L'ORDRE INTERIOR

Milícies d'Esquerra Republicana, perfectament enquadrades, faran escorta d'honor al monumental re-trat de Macià col·locat a l'interior

del local. Elements de les nostres Joventuts, amb el distintiu de les quatre sagetes al braç, tindran al seu càrrec l'organització interior, ordre, col·locació de banderes, etc.

ELS ORADORS

La llista dels oradors d'aquest grandis acte difícilment podria ésser superada. S'ha procurat que constituïssin la representació de tots els matisos de les masses que amb tant de fervor segueixen Macià. És clar que hi manquen noms, molts. El gran patriota sempre va estar voltat de figures de gran re-leu no solament d'E. R. de C., sinó de tot Catalunya. Però s'ha hagut de prescindir, amb dolor, de noms que amb els que parlaran cons-titueixen l'Estat Major del Partit del qual Macià fou President. Se n'ha prescindit en gràcia a la durada prudencial que ha de tenir un acte d'aquesta envergadura.

I què diran els oradors? Perme-teu-nos aventurar una mica... Pot-ser pel que representen i pels lli-gams que tenien amb Macià, po-drem vaticinar en línia d'fumada.

ANTONI MARIA SBERT

El vocal del Tribunal de Garan-ties Constitucionals i avui conseller (Passa a la pàgina 4.)